Ազգ Azg

10 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 186 (4080)

Հայկական օդանավում տեղադրված ռումբի ահազանգը կեղծ էր

Ռուսաստանյան Սամարա քաղաքի օդանավակայանը երեկ ընդունել է Երեւանից ժամանած օդանավը, որում իբր գտնվող ռումբի մասին ահազանգ էր ստացվել:

Ինչպես «Ինտերֆաքս» գործակալությանը հայտնել են Սամարայի «Կուրումոչ» օդանավակայանի մամուլի ծառայությունից, չորեքշաբթի երեկոյան «02» վահանակի վրա անանուն հաղորդագրություն էր ստացվել, թե Երեւանից ժամանող «Արմավիա» ընկերության A-320 օդանավի վրա պայթուցիկ սարք կա: Ժամը 22:00-ի սահմաններում օդանավը վայրէջք է կատարել, եւ ոստիկանների ու անվտանգության աշխատակիցների խուզարկությամբ ռումբ չի հայտնաբերվել: Օդանավում եղել են 156 ուղեւորներ եւ անձնակազմի 8 անդամները:

Այսօր ինքնաթիռը վերադարձել է Երեւան: Սամարայի մարզի իրավապահ մարմինները միջոցառումներ են իրականացնում հայտնաբերելու կեղծ ահազանգի հեղինակին, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը:

Բրայզան կրկին «պղպջակնե՞ր» է հեղինակում

Հետն էլ պատրաստակամ է օգնելու Ռուսաստանին «հարավային սահմանի կայունության հաստատման» մեջ

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԼՈՒՐ

ԱՄՆ պետքարտուղարության հասուկ ներկայացուցիչ, ղարաբաղյան կարգավորման միջնորդ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզան թերեւս կրկին կարիք ունենա հայտարարելու, թե այս կամ այն բանը այնպես չեմ ասել, ինչպես հետո հայտնվել է լրատվամիջոցներում:

Եթե Բրայզան ամենայն հանգստությամբ հայտարարում է, թե Հայաստանը պետք է ընդունի Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը, որպեսզի հետո էլ ինչ-որ լրացուցիչ սկզբունքների հարցը դրվի, ապա ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման բանակցային փուլը կամ փակուղու մեջ է հայտնվել, կամ էլ Բրայզան ներկայացնում է իրարից ռուսական ազդեցությունից ավելի «նախաձեռնող» դարձած ԱՄՆ համապատասխան գերատեսչությունը:

Կովկասում քաղաքական իրավիճակի փոփոխությունը ռուս-վրացական բախմամբ պայմանավորված լինել-չլինելու առնչությամբ Մեթյու Բրայզան գտնում է, որ Մինսկի խումբը շատ կարեւոր է եւ պետք է շարունակի իր գործը: Որպես շարունակման վկայություն Բրայզան նշել է Հայաստանի նախագահի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հետ եռանախագահողների հանդիպումը Նյու Յորքում:

Տես էջ 2

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքիայի նախագահը Մոսկվայում կքննարկի ղարաբաղյան խնդիրը

Ռուսաստանի Դաշնությունում Թուրքիայի դեսպան Խալիլ Աքընջըն հայտարարել է, որ Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի պաշտոնական այցը Մոսկվա ծրագրված է դեկտեմբերին, որտեղ նա կքննարկի նաեւ ղարաբաղյան խնդիրը: Ադրբեջանական «Բաքիլիլար» կայքի փոխանցմամբ, ՌԴ նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւի հետ հանդիպման ժամանակ թուրք առաջնորդը կքննարկի երկկողմանի համագործակցության հեռանկարները, ինչպես նաեւ ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հնարավոր ուղիները: Ենթադրվում է, որ Մոսկվայում կքննարկվի նաեւ Անկարայի առաջադրած «Կովկասի անվտանգության եւ համագործակցության պլատֆորմը»: «Ներկայում այնքան շատ ցանկացողներ կան Կովկասում խաղաղություն հաստատելու, որ անգամ խանգարում են իրար: Սակայն թուրքական նախաձեռնությունն ընդգրկում է միայն տարածաշրջանի ԵԱՀԿ անդամ երկրներին՝ Ռուսաստանին, Թուրքիային, Ադրբեջանին, Հայաստանին եւ Վրաստանին», ընդգծել է ՌԴ-ում Թուրքիայի դեսպանը, հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

Վաշինգտոնի Հայոց ցեղասպանության թանգարանը նվեր է ստացել

Ըստ Վաշինգտոնից ստացված հաղորդագրության, Ամերիկայի Հայոց ցեղասպանության թանգարանի գրադարանը որպես նվիրատվություն ստացել է գրքերի բացառիկ մի հավաքածու եւ այլ տպագիր նյութեր Հայոց ցեղասպանության եւ նրա փաստաթղթավորման վերաբերյալ: Մի քանի հազար հազվագյուտ եւ տպագրությունից դուրս եկած գրքերի եւ փաստաթղթերի հավաքածուն նախատեսված է փոխանցել ԱՀՑԹ-ին նրա բացման ժամանակ՝ 2010 թվականին: Հավաքածուն ներառում է բազմաթիվ թանկարժեք միավորներ՝ քարտեզներ, նկարներ եւ այլ պատմական վկայություններ, որոնք ձեռք են բերվել տարբեր արխիվներից հետազոտություններով եւ ուսումնասիրություններով: Ինչպես հաղորդում են ԱՀՑԹ-ից, նվիրատվություն կատարած երկու անձինք ցանկացել են մնալ անհայտ:

Վաղվա «Ազգ. Մշակույթ-Հավելվածում»

Շարունակում ենք Վիլյամ Սարոյանի եւ Մանուել Թոլեգյանի զրույցներն արվեստի մասին:

Ժյուլ Վեռնի «Միշել Ստրոգոֆ» վեպի ճակատագրի՝ ցարական Ռուսաստանում, ապա Խորհրդային Միությունում արգելքի պատճառների մասին, Ալեքսանդր Թոփչյանի՝ այսօրվա հետ քաղաքական զուգահեռներով հրապարակման մեջ:

Վերջերս հրատարակված երկու գրքերի՝ Երվանդ Օտյանի «Պօղոս փաշա Նուպար» («Կիլիկիա» հրատ., Հալեպ) աշխատության եւ Հայոց ցեղասպանության մասին Նորայր Ադալյանի «Սեւ քառակուսի կարմիր անապատում» վեպի մասին՝ համապատասխանաբար Գեւորգ Յազըճյանի եւ Նորայր Ղազարյանի գրախոսություններում:

Յուշապատում-Վիլյամ Սարոյանը Շահեն Խաչատրյանի հիշողություններում:

Պերճ Զեյթունցյանի 70-ամյակի առիթով՝ հետաքրքրական զրույց գրողի եւ Գրիգոր Ջանիկյանի միջեւ:

Շարունակում ենք մեր հրապարակումները հեղինակ-գիրք-հրատարակիչ-գրատուն թեմայով. անդրադարձ «Գրքերի աշխարհ» (նախկին՝ բուկինիստական) գրատանը:

Մ. Բ.

Հայաստան-Իրան երկաթուղու կառուցման հարցն ուսումնասիրության փուլում է

Հայաստան-Իրան երկաթուղու կառուցումը հնարավոր կլինի 5 տարիների ընթացքում՝ համաձայն բոլոր փորձագիտական դիտարկումների, երեկ լրագրողների հետ ճեպազրույցում ասաց ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարար **Գուրգեն Սարգսյանը**: Այս տարին ավարտվում է այդ երկաթգծի կառուցման ուսումնասիրության փուլը: Առկա են երեք տարբերակներ, որոնցից լավագույնի հիման վրա էլ պետք է կառուցվի երկաթուղին, իսկ թե երբ երկաթուղու կառուցման աշխատանքները կսկսվեն, կախված կլինի, թե նշված տարբերակներից վերջնականապես որը կընտրվի. «Պետք է հաշվի առնվեն մի շարք բաղադրիչներ»:

Ըստ նախարարի՝ Գյումրի-Կարս երկաթգծի վերաշահագործման հարցը դեռեւս չի քննարկվել: «Շահագործվելու դեպքում այն կարող է շահավետ լինել ոչ միայն Հայաստանի եւ Թուրքիայի, այլեւ ընդհանրապես տարածաշրջանի համար», ասաց նա: Սեպտեմբերի 6-ի դրությամբ Հայաստանը պատրաստ է եղել Կարս-Գյումրի երկաթգծով ընդունելու գնացքներ:

Ն. Մ.

Սարգիս Հացպանյանը զրկվել է Հայաստանում բնակվելու իրավունքից

Ըստ «Նոյյան տապանի», հոկտեմբերի 9-ին պարզ է դարձել, որ դեռեւս մարտի 10-ին ՀՀ նախագահի կարգադրությամբ (38/Ա) Սարգիս Հացպանյանը զրկվել է Հայաստանում բնակվելու իրավունք տվող հատուկ կարգավիճակից: Ս. Հացպանյանի կնոջ վկայությամբ, մինչ այժմ իրեն ոչ որ տեղյակ չի պահել այդ մասին, չնայած մարտի 1-ին հաջորդող ժամանակահատվածում ոստիկանության բազմաթիվ աշխատակիցներ այցելել են իրենց բնակարան եւ «զրուցել իր հետ»: Հացպանյանի կնոջ՝ Հ. Պողոսյանի վկայությամբ, ղարաբաղյան ազատագրման պայքարին մասնակցած Սարգիս Հացպանյանը իր ընտանիքի հետ մշտական բնակություն է հաստատել Հայաստանում, Հայաստանում ներկայացրել է սփյուռքահայ 13 կազմակերպություն, որոնցից շատերը, նրա պնդմամբ, հիմնվել են նրա իսկ ջանքերով, ավանդ են ունեցել Ղարաբաղյան պատերազմի հաղթանակում եւ առ այսօր էլ օժանդակություն են ցուցաբերում ԼՂ-ին: «Ազատություն» ռադիոկայանին Հացպանյանը հայտնել է, որ ոստիկանների կողմից իր տան հսկողության մասին հեռախոսով պատմել է Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանության գլխավոր հյուպատոս Ժակի Շարտիին: Հեռախոսազրույցը ձայնագրվել է, ուղարկվել Ստոկհոլմ եւ հավանաբար վաղը կհանձնվի Եվրախորհրդի մարդու իրավունքների հանձնակատար Թոմաս Համմարբերգին: Հացպանյանի վկայությամբ՝ Շվեդիայի պատգամավորները վաղը Եվրախորհրդում բարձրացնելու են այս հարցը: Նրա խոսքերով՝ Ֆրանսիայի հյուպատոսը խոստացել է պարզել, թե ինչ է կատարվում. «Որովհետեւ, ասում է, «ըստ մեր ունեցած տվյալների, դուք առ այսօր Հայաստանի Հանրապետությունում ո՛րեւէ օրենքի խախտում չեք կատարել, ո՛րեւէ դատավորի սանկցիա չկա»:

Սարգիս Հացպանյանը փոխանցեց նաեւ լրագրողներից իր լուծը, ըստ որի՝ ոստիկանները հայտարարել են, թե իրեն Հայաստանի Հանրապետությունից արտաքսելու որոշում կա:

Եղանակը Երեւանում

Հոկտեմբերի 10-ին Երեւանում էական տեղումներ չեն սպասվում: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ +7...+9, ցերեկը՝ +20...+22 աստիճան:

Հայտնաբերվել են հացի թերակշռման եւ սննդի վտանգավորության բազմաթիվ դեպքեր

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Այս տարի գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական տեսչությունը կատարել է ավելի քան 1100 ստուգում (նախորդ տարի նույն ժամանակահատվածում կատարվել էր 900 ստուգում), պարզվել են բազմաթիվ թերություններ՝ կապված մակնշման, ժամկետանց մթերքների, սերտիֆիկատների բացակայության եւ այլնի հետ: Ստուգման ենթարկված մթերքների անվտանգությունը ապահովելու համար ձեռք են առնվել մի շարք միջոցառումներ:

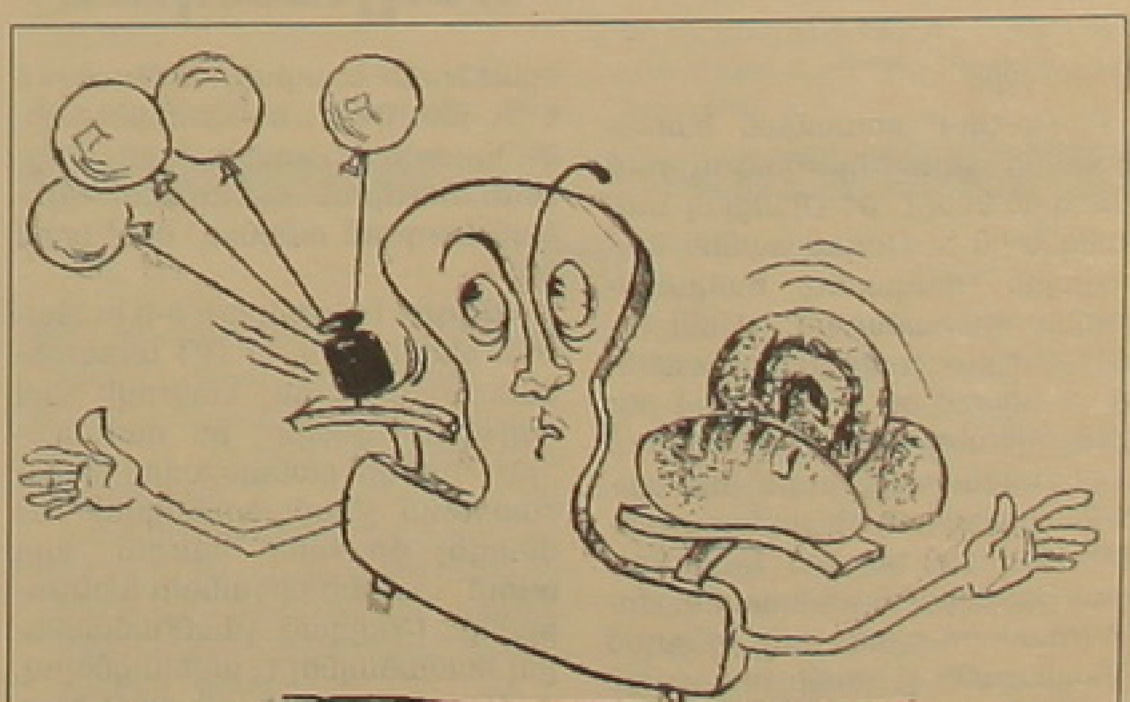

Այս մասին երեկ «Հայացք» մամուլի ակումբում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ասաց գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական տեսչության պետ **Գրիշա Բաղիյանը**:

Կատարված ստուգումների ընթացքում ոչնչացվել են ավելի քան 27 տոննա կաթնամթերք, 6 տոննա ձկնեղեն, 7 տոննա երշիկեղեն, 26 000 շիշ գարեջուր եւ 12 000 շիշ օղի: 7 տոննա մսամթերք էլ հայտնաբերվել է սահմանային հսկիչ կետում եւ հետ ուղարկվել:

«Հաշվի առնելով, որ հանրակրթական դպրոցներում եւ մանկապարտեզներում վերջին 20-25 տարվա ընթացքում որեւէ աշխատանք չի տարվել, հոկտեմբերի սկզբից ստուգումներ ենք կատարում նաեւ նշված վայրերում: Իրավիճակը շատ ցածր մակարդակի վրա է, անելիքները բազմաթիվ են: Բուֆետներում պատրաստվող սնունդը չի համապատասխանում ներկայիս պահանջներին: Ավելի քան մեկ շաբաթ աշխատելուց հետո մեկ ամիս ժամանակ ենք տվել տնօրեններին եւ դպրոցում հասարակական սնունդ ապահովող կազմակերպություններին՝ թերությունները վերացնելու առաջադրանքով», ասաց Գրիշա Բաղիյանը՝ հավելելով, որ նոյեմբերից հանրակրթական դպրոցներում ու մանկապարտեզներում կրկին անցկացնելու են ստուգումներ:

Ինչ վերաբերում է հոկտեմբեր ամսից հացի քաշին հետեւելու գործընթացին, Գրիշա Բաղիյանը նշեց. «Մեզ տրվել է մեկ ամիս ժամանակ՝ ուսումնասիրություններ կատարելու համար: Այցելել ենք շուրջ հարյուր խանութ:

Տես էջ 3

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ

Ժամանակավոր հանձնաժողովի ճակատագիրը, ու նաեւ՝ ՀՀԿ-ի...

Լրանում է մարտի 1-2-ի դեպքերը քննող ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովի գործունեության 6 ամիսը: Հանձնաժողովն այդպես էլ ինչ-որ միջանկյալ հաղորդում չներկայացրեց, թեեւ չի կարելի ասել, թե հանձնաժողովի նիստերի հանդեպ հետաքրքրությունը փոքր էր: Անգամ ընդդիմախոսները, ովքեր նախապես հրաժարվեցին այս հանձնաժողովում ներկայացուցիչ ունենալուց, լրատվության միջոցներով անմիջապես արձագանքում էին հանձնաժողովի նիստում արտասանված յուրաքանչյուր նախադասության: Վերջին աղմուկը բարձրացվեց այն փորձաքննության շուրջը, որ կատարվել է ընդդիմության տրամադրած հայտնի տեսաերիզի հետ կապված: Ճիշտն ասած, երբ սպանողների վերաբերյալ նախաքննության մանրամասներից որեւէ որոշակի տեղեկատվություն չկա, բուն նախաքննությունը ձգձգվում է եւ դատական պատասխանը չի հնչում՝ ո՞վ կրակեց, այս դեպքում պարզապես կարելի է ասել, որ հանձնաժողովը հենց ծառայում է նրան, ինչն իրենց մտքում ունեցել են այն ստեղծողները՝ գոլորշի արձակել, քննադատության թիրախ դարձնել հենց այս հանձնաժողովը եւ հանձնաժողովականներին, մինչեւ տեսնեն՝ ինչ է լինում: Այսինքն՝ ոչ մի կողմն էլ, կարծես, այս հանձնաժողովի գնահատականին չի սպասում, մի կողմին ձեռք է տալիս, որ այս հանձնաժողովների նիստերը տեղի ունենան, կարեւոր չէ, թե այնտեղ ինչի մասին կխոսեն՝ այնտեղ քննարկվող նյութի վերաբերյալ բոլորը կտան-կառնեն, ժամանակը կանցնի, մյուս կողմին էլ (արմատականներին) այս հանձնաժողովը պետք է՝ իրենց հավիտենական աղմուկը վառ պահելու համար: Ու հանձնաժողովն այդպես 6 ամիս գլորեց: Հիմա եվրոպացիների՝ էն գլխից ասված փաստահավաք խումբը, 6 ամիս անց, հանձնաժողովականների բավական տքնաջան աշխատանքից հետո ստեղծվում է: Ժամանակավոր հանձնաժողովի նախագահ **Ս. Նիկոյանը** հաստատեց, որ փաստահավաք խումբը շատ մոտ ժամանակում կստեղծվի, փաստեր կհավաքի եւ կտրամադրի հանձնաժողովին, իսկ հանձնաժողովի գործողության ժամկետը երեւի առաջիկա քառօրյայում կերկարաձգվի: Բայց նախ պետք է ճշտվեն փաստահավաք խումբ ստեղծելու սկզբունքները: Ամեն դեպքում գոնե նախնական պատկերացումներով խումբն այնպես պետք է կազմվի, որ երկուսն ընդդիմադիր՝ Տեր-Պետրոսյանի եւ «Ժառանգության» թեւերից լինեն, երկուսը ներկայացնեն իշխանական թեւը, նաեւ մարդու իրավունքների պաշտպանն ընդգրկվի: Ս. Նիկոյանի կարծիքով՝ այս դեպքում բոլոր կողմերը պետք է պատրաստակամությամբ մասնակցեն, որովհետեւ ժամանակավոր հանձնաժողովին չմասնակցելու իրենց թույլ տված սխալն արդեն հասկացել են, եւ սա թերեւս ընդդիմախոսների համար կլինի լայն հնարավորություն՝ իրենց սխալն ուղղելու:

Փաստահավաք խմբի հավաքած փաստերը կգումարվեն ժամանակավոր հանձնաժողովի հավաքածին, իսկ ամփոփիչ գնահատականները երեւի կհնչեն այս տարեվերջին:

«Ազգը» հետաքրքրվեց՝ ի վերջո հանձնաժողովում լսելո՞ւ են «Ա1+»-ի օպերատորին, որը փորձաքննության ենթարկված տեսանյութն է նկարահանել եւականատես է. Ս. Նիկոյանն ավելի ընդհանրական, այլ հրավիրյալների մասով էլ պատասխանեց. «Եթե ես ընկնում եմ նրանց հետեւից, հրավեր եմ ուղարկում, սպասում եմ պատասխանին, հասկանում եմ, որ իզուր ժամանակ եմ կորցրել, մի՞գուցե եւ նա գա, բայց ես հասկացա, որ այստեղ խոսքը միայն քաղաքականություն անելու մասին է, միայն քաղաքական նպատակներ են հետապնդվում, եւ ոչ թե նրանք ուզում են, որ ճշմարտությունը բացահայտվի»:

Հանձնաժողովի աշխատանքի եւ փաստահավաք խմբի ստեղծման խնդիրն առաջիկա օրերի հետաքրքրության ծիրում կլինի, սակայն ՀՀԿ խմբակցությունում այս պահին նաեւ այլ հոգսեր կան, որոնց մասին ոչ ոք հրապարակավ չի ուզում խոսել: Իրողությունն այն է, որ ՀՀԿ-ում այժմ ակամա մրցակցության մեջ են ՀՀԿ փորձառու գործիչները եւ վերջին հոսքերով եկածները: Իբր, հանրապետական գործիչներից մեկի խոսքով, վերին ցանկությամբ ճանապարհ է տրվում երիտասարդներին: Այնպես որ պատահական չէ, որ Արմեն Աշոտյանը հանձնաժողովի նախագահ դարձավ, հավանականություն կա, որ Էդուարդ Շարմազանովը դառնա ՀՀԿ խմբակցության ղեկավար, ուրիշ պաշտոնների սպասման հերթի են այլ երիտասարդ հանրապետական պատգամավորներ: Սակայն իրականում դա ոչ միայն երիտասարդությանը ճանապարհ տալու խնդիր է, համենայն դեպս՝ կողքից այդպես է դիտվում, այլ առավել՝ հանրապետականի ընդամենը մի քանի երեւացող, եղանակ ստեղծող եւ փորձառու գործիչներին զսպաշապիկ հագցնելու, քանի որ եթե հանրապետականների մի մասը համարում է, որ ԱԺ նախագահ է դարձել ուժեղ հանրապետական գործիչ, ապա վերջինս դժվար թե իր ձեռքի տակ հանդուրժի ուրիշ ուժեղների ու բնականաբար որոշիչ պաշտոններում գերադասելու է տեսնել գործ ու ենթարկվող զանգվածին: Բայց այստեղ բաց է մնում հեղինակություններ կամ անհատականություններ ունենալու խնդիրը, առանց որոնց որեւէ կուսակցություն վերածվում է զորանոցի:

Մ. Խ.

Բրայզան կրկին «դղդջակնե՞ր» է հեղինակում

1-ին էջից

Բի-Բի-Սի-ի ռուսական ծառայությանը տված հարցազրույցում Բրայզան նշել է, թե Միացյալ Նահանգներին եւ Ռուսաստանին Հարավային Կովկասում հակառակորդներ չի համարում: «Մենք ունենք մեր ռազմավարական շահերը, որ կիսում ենք Կովկասում մեր գործընկերների հետ: Եվ ինձ թվում է, որ Ռուսաստանը բոլոր այդ շահերին հակառակ չի հանդես գալիս, օրինակ, ընդդեմ կայունության Հարավային Կովկասում: Ժողովրդավարության աճը ընդդեմ Ռուսաստանի չէ, քանի որ այժմյան դարեր Ռուսաստանն իր հարավային սահմաններին կայունության հաստատման ուղի է փնտրում: Մենք կարող ենք համագործակցել այդ ոլորտում»:

Թուրքիայի՝ որպես տարածաշրջանային խաղացողի ակտիվացման առնչությամբ Բրայզան նշել է, թե, ըստ ԱՄՆ-ի, իր դաշնակից երկիրը կարող է դրական դերակատարում ունենալ Կովկասում: «Օրինակ, Թուրքիան արդեն նպաստել է խողովակաշարերի զարգացմանը Կովկասում (ինչպե՞ս չհամաձայնել Մեթյու Բրայզայի այս «դիտարկմանը»-Ա.Հ.): Մենք չգիտենք, թե ինչ է ենթադրում կայունության պլատֆորմի ծրագիրը, որ ներառում է եւ Թուրքիան, եւ Ռուսաստանը, եւ Հարավային Կովկասի երկրները: Եթե Թուրքիան կարողանա դրական ներդրում ունենալ՝ մենք կողմ ենք»:

«Ազգը» հոկտեմբերի 8-ի համարում տեղեկացրել էր ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովի այն հայտարարությանը, թե ղարաբաղյան հարցի բանակցային փաստաթղթում չհամաձայնեցված են մնացել մի քանի հարցեր, այդ թվում՝ Լաչինի միջանցքի առնչությամբ: Բրայզան չմանրամասնելով համաձայնել է, ավելացնելով, որ մնացել են չլուծված բարդ հարցեր, որոնք կարող են լուծվել, եթե կողմերը քաղաքական կամք դրսեւորեն:

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները, ինչպես տեսնում է ամերիկացի համանախագահը, գտնում են, որ այս հակամարտությունը պետք է լուծել հիմա, հնարավորինս արագ: «Մենք գտնում ենք, որ պետք է սկսել Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության սկզբունքից, այնուհետեւ ներառել նաեւ լրացուցիչ () սկզբունքներ, որպեսզի բանակցությունները հասնեն փոխզիջման, մինչեւ շրջանակային համաձայնագիր»:

Տարածքային ամբողջականության սկզբունքից սկսելն էլ, Բրայզայի ընկալմամբ ու մատուցմամբ, նշանակում է պետք է ասել, որ «իրավաբանորեն, օրենքով Լեռնային Ղարաբաղը Ադրբեջանի մաս է»: Եվ, որպեսզի բանակցությունները հասցվեն համաձայնության, պետք է՝ Հայաստանն էլ դրան համաձայնի: «Մենք գիտենք, որ Հայաստանն այլ դիրքորոշում ունի եւ պետք է օգտագործենք շատ ստեղծագործական կառուցողական մոտեցումներ, որպեսզի Հայաստանը եւ Ադրբեջանը ընդհանուր լեզու գտնեն: Դա հնարավոր է, քանի որ որոշակի չափով այդ մոտեցումները համընկնում են»:

Բրայզան համարում է, թե երկու երկրների նախագահները գիտեն վերը նշվածի մասին: «Մյուս կողմից, նրանք պաշտպանում են իրենց երկրների դիրքերը, չնայած Վրաստանում իրավիճակին: Ես տեսնում եմ, որ յուրաքանչյուր նախագահ մտահոգ է, թե որքանով կարելի է վստահել մյուս նախագահին: Ոչ մինչեւ վերջ, իհարկե, բայց քայլ առ քայլ ես տեսնում եմ, միմյանց նկատմամբ այդ վստահության աստիճանը մեծանում է: Եվ դա լավ է»:

ՆԱՄԱԿԱՆԻՇՆԵՐ

Փոստի համաշխարհային օրվան նվիրված ֆիլատելիստական բացառիկ ցուցահանդես

Աշխարհում առաջին պետական փոստային նամականիշը շրջանառության մեջ է դրվել 1840-ի մայիսի 6-ին Անգլիայում: Այդ նամականիշի վրա պատկերված է Մեծ Բրիտանիայի Վիկտորիա թագուհու կիսադեմը եւ հայտնի է «Սեւ պենի» անունով: ՀՀ-ի համար որպես առաջին նամականիշ ծառայել է ցարական Ռուսաստանի 1 կոպեկ անվանագրով նամականիշը: Իսկ անկախ Հայաստանի առաջին նամականիշը (Արարատ լեռը՝ կամարված ծիածանակերպ եռագույնով) թողարկվել է 92-ի մայիսի 28-ին՝ նվիրված Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակմանը: Այդ օրվանից մինչ օրս Հայաստանում շրջանառության մեջ են դրվել 392 նամականիշ, 46 նամականիշով բացիկ եւ 2 նամականիշով գեղարվեստական ծրար:

Հոկտեմբերի 9 Փոստի համաշխարհային օրն է, որի առթիվ «Հայփոստը» երեկ կազմակերպել էր ֆիլատելիստական ցուցահանդես՝ ներկայացնելով տարբեր թեմաներով թողարկված նամականիշների մի ամբողջ հավաքածու: Նկարիչների միության շենքում ներկայացված էին նաեւ Հայաստանի 3-րդ հանրապետության գոյության 17 տարիների ընթացքում թողարկված եւ շրջանառության մեջ դրված նամականիշները:

«Հայփոստի» գլխավոր տնօրեն **Հանս Բոոնը** նշեց, որ ՀՓՄ-ի 191 անդամ երկրներից մեկն էլ Հայաստանն է, հետեւաբար նաեւ՝ «հոբբի» անմիջական գործընկերը:

ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարար **Գուրգեն Սարգսյանին** էր վերապահված շրջանառության մեջ դնելու 2 նոր նամականիշները: Նախարարի մասնակցմամբ՝ ցուցահանդեսը բացառիկ է ՀՀ-ի պատմության մեջ, որտեղ ներկայացվում է անկախության 17 տարիների թողարկված նամականիշների ամբողջ ժառանգությունը:

Լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ կապի եւ տրանսպորտի նախարար Գուրգեն Սարգսյանը

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

հայտնեց, որ «Հայփոստի» օպերատորին լրացուցիչ իրավասություններ են վերապահված առաքիչների ընտրության, կառուցվածքային ստորաբաժանումների ստեղծման, հաշվետվությունների ներկայացման, պարբերականության խնդիրների հարցերում եւ «Հայփոստի» համար նպաստավոր դաշտ է ստեղծվել ավելի ինքնուրույն աշխատելու:

Ինչ վերաբերում է բջջային կապի երրորդ օպերատորի Հայաստան մուտք գործելուն, ապա նախարարը նկատեց, որ բջջային նոր օպերատորը երրորդ տեղը գրավելով ամբողջ աշխարհում՝ անմիջականորեն ազդելու է Հայաստանում բջջային կապի գների իջեցման, ինչպես նաեւ ծառայությունների որակի բարձրացման վրա: Նախարարի կարծիքով՝ 5-6 ամիս հետո հնարավոր կլինի արդեն Երեւանի ինչ-որ մի տարածքում օգտվել կապի այդ ծառայությունից:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Ջրամատակարարման խափանումները կվերականգնվեն

«Երեւան ջուր» ընկերությունից հայտնում են, որ հոկտեմբերի 11-ին Ալեք Մանուկյան-Հերացի ճանապարհային հանգույցի շինարարության պատճառով Կենտրոն համայնքի, ինչպես նաեւ Էրեբունի համայնքի Գյինկա, Լիսինյան, Աճեմյան, Բուռնազյան, Սասունցի Դավիթ, Միչուրին փողոցների, Սարի թաղի 1, 2, 3 շարքերի եւ հարակից տարածքների ջրամատակարարումը կիրականացվի ժամը 7.00-10.00 եւ 19.00-22.00: Նուբարաշենի եւ Էրեբունի համայնքի այն հատվածներում, որտեղ սնուցումը կատարվում է անմիջապես «Գառնի-Երեւան» ջրատարից, ջրամատակարարումը կդադարեցվի ժամը 7.00-ից մինչեւ հոկտեմբերի 12-ի ժամը 7.00:

Հոկտեմբերի 9-ին, ժամը 14.00-ից դադարեցվել էր Արաբկիր համայնքի Ադոնց, Մամիկոնյան, Շիրվանզադե, Շահումյարյան, Վրացական, Զարյան փողոցների, Քանաքեռ ՀԷԿ-ի բանավանի, Կոմիտաս փողոցի թիվ 45-65 շենքերի ջրամատակարարումը: Նշված տարածքներում ջրամատակարարման գործող ռեժիմը նախատեսվում է վերականգնել հոկտեմբերի 10-ին, ժամը 19.00-ին:

Ա. Բ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԷ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ	/ հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ	/ հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ)	/ հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ	/ հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն	/ հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն	/ հեռ 529353

Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Լեւոն Խաչիկյանը Մատենադարանը կերտել է նախնյաց օրինակով

Մատենադարանի հիմնադիր տնօրեն Լեւոն Խաչիկյանը եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն Առաջինը եղել են ջերմ ու հոգեկից ընկերներ, եւ այս օրերին հաճելի զուգադիպությամբ նշվում են նրանց հոբելյանները, խնկարկվում են նրանց բարի անունն ու անմահ գործը: Խաչիկյանի ծննդյան 90-ամյակին նվիրված հայագիտական միջազգային եռօրյա գիտաժողովի բացման ժամանակ նրա դուստրը՝ Մատենադարանի գիտական քարտուղար **Շուշանիկ Խաչիկյանը** երեկ ընթերցեց իր անձնական արխիվում պահվող Վազգեն Ա-ի նամակը, գրված 1978 թ. մայիսի 12-ին, նրա ծննդյան 60-ամյակի առթիվ:

«Վաստակաշատ պրոֆեսոր, հույժ երջանիկ ենք Ձեզ ողջունելու Ձեր ծննդյան 60-րդ տարեդարձի առթիվ եւ Ս. Էջմիածնից Ձեզ բերելու բարի մաղթանքներ, որ Աստված բազում տարիներ եւս երկարի Ձեր կյանքի ոսկյա թելը, որպեսզի դուք շարունակեք Ձեր գիտական հայաշունչ առաքելությունը մեր ժողովրդի կյանքում, համբավի առավել բարձրացում ու տարածում ամենայն Հայոց Մաշտոցյան Մատենադարանի, զոր Դուք երկար տարիներից ի վեր ղեկավարում ու լուսավորում եք գիտական հեղինակությամբ եւ հայրենասիրական պայծառ գիտակցությամբ, իսկ «եթե սկիզբն սուրբ է, եւ զանգվածն, ապա եւ արմատն, եւ ոստքն» (Հռոմայեցւոց. ժա.16): Օրհնությամբ՝ Վազգեն Ա Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց»:

Գիտաժողովի առաջին օրը Մատենադարանի Գրիգոր Նարեկացու անվան դահլիճը լի էր հայագետներով, հագեցած՝ հայոց միջնադարագիտության լուսեղեն գաղափարներով: Զեկուցումների թեման Իտալիայի գրադարանների հայկական ձեռագրացուցակներից (զեկուցող՝ **Գաբրիելլա Ուլուհոջյան**, Իտալիա) հասավ մինչեւ Կեղծ-Մեթոդիոսի «Հայտնության» հայերեն թարգմանությունը: Լեւոն Խաչիկյանի մարդկային ազնիվ նկարագրի եւ գիտական հմուտ գործունեության մասին խոսեցին Պետերբուրգի ազգային գրադարանի ավագ գիտաշխատող **Լյուդմիլա Կիսելյովան** եւ Մատենադարանի գլխավոր ավանդապահ, ձեռագրատան վարիչ **Գեւորգ Տեր-Վարդանյանը**: Նրանց զեկույցներից առաջ ելույթ ունեցավ Մատենադարանի տնօրեն

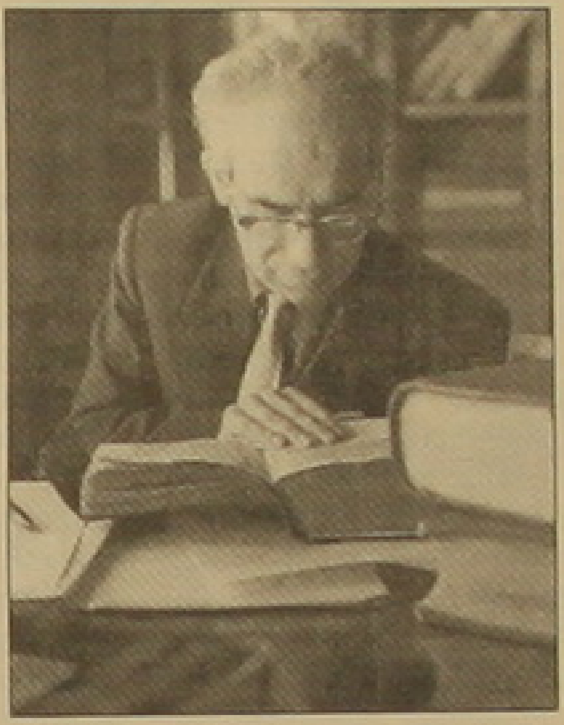

Հրաչյա Թամրազյանը: «Պատմության մեջ մեծ հետք են թողնում այն գիտնականները, որոնք արժանավոր աշակերտներ են ունենում, դպրոց են ստեղծում, որ հազվադեպ է պատահում մեզանում: Իսկ Խաչիկյանն իր համախոհների հետ Մատենադարան է ստեղծել: Նա կերտել է Մատենադարանը նախնյաց օրինակով՝ իբրեւ միջնադարյան բարձրագույն դպրոց, համալսարան, նպատակ ունենալով կենդանի կապ ստեղծել ձեռագրի եւ ձեռագրագետի, սկզբնաղբյուրի եւ հետազոտողի միջեւ, որ պարտադրում է նաեւ ուրույն աշխատաոճ եւ նկարագիր, ուրույն մտաշխարհ եւ հոգեւոր ուղղվածություն: Եվ ինքն ու իր համախոհները նախօրինակն ու նախատիպն էին այդ յուրահատուկ հոգեկերտվածքի եւ նվիրման, որի շնորհիվ ձեռագրական աշխարհից կարողացան պեղել հսկայական նյութ, որ սերունդների հոլովույթի մեջ արժեւորման եւ վերարժեւորման կարիք ունի», ասաց Թամրազյանը:

Լյուդմիլա Կիսելյովան առաջին անգամ Հայաստան է եկել 1976-ին, Լեւոն Խաչիկյանի հրավերով՝ Մատենադարանի լատինատառ ձեռագրերն ուսումնասիրելու: Խաչիկյանի հետ առաջին հանդիպման տպավորությունը նրա համար մնացել է թանկ ու հարազատ, իր հանդեպ դրսեւորած ջերմությունը՝ անմոռանալի, Հայաստանն ու Մատենադարանը բացահայտելը՝ իրական հրաշք: «Դրանից հետո ինձ բազմիցս է բախտ վիճակվել տարբեր առիթներով լինելու Հայաստանում եւ ամեն անգամ դրանք եղել են հանդիպումներ բանական մտքի, գեղեցկի ու սիրո հետ: Միշտ երախտագիտությամբ եմ հիշում Լեւոն Խաչիկյանին, որի հրավերով եկա Հայաստան եւ ուսումնասիրեցի Մատենադարանի եւ Էջմիածնի ձեռագրերը:

Նա ամեն օր հարցուփորձ է անում իմ աշխատանքի մասին, զրույցի հրավիրում, իսկ ուսումնասիրությունը սկսելուց մեկ շաբաթ անց ինձ ասաց՝ «Հանգստանալու ժամանակն է, վերցրեք իմ մեքենան ու վարորդի ուղեկցությամբ գնացեք Գեղարդ, Էջմիածին: Դրանից մեկ շաբաթ անց նա էքսկուրսիա կազմակերպեց, եւ ես հնարավորություն ունեցա տեսնելու Հայաստանի գեղատեսիլ վայրերը: Դա հրաշալի ուղեւորություն էր: Վերադարձից հետո երկար զրուցեցինք Խաչիկյանի հետ, եւ ես հասկացա, թե ինչքան է նա հպարտանում իր երկրով եւ կարողանում իր սերն ու հպարտությունը փոխանցել ուրիշներին»:

Մատենադարանի ձեռագրատան վարիչ Գեւորգ Տեր-Վարդանյանը գիտաժողովի մասնակիցներին ներկայացրեց հիշատակարանների ժողովածուներ կազմելու Լեւոն Խաչիկյանի մշակած սկզբունքները: «Գոյություն ունի հիշատակարանների 10 հատորյա ժողովածու, որից 4-ը կազմել է Խաչիկյանը՝ իր մշակած սկզբունքով: Նրա կազմած հատորներով աշխատելը բավականին դյուրին է, մի բան, որ չի կարելի ասել մյուսների վերաբերյալ: Իմ առաջարկն է՝ ոչ խաչիկյանական սկզբունքով տպագրված հատորներից կազմել մի մեծ ժողովածու: Եթե տպագիր տարբերակը դժվար կլինի գլուխ բերել, ապա էլեկտրոնայինը կարելի է հանգիստ պատրաստել ու դնել մասնագետների տրամադրության տակ: Դրանից մեր միջնադարագիտությունը մեծապես կշահի ու մեծ առաջընթաց կունենա», ասաց Գեւորգ Տեր-Վարդանյանը:

Հայագիտական միջազգային գիտաժողովի առաջին օրը հարուստ էր նաեւ ուղերձներով՝ ուղարկված Մեծի տանն Կիլիկիո Արամ Ա կաթողիկոսից, Շահան սրբազանի ընթերցմամբ, «Հայագիտական ուսումնասիրությունների միջազգային ընկերակցության» նախագահ պրոֆ. Վալենտինա Կալցոլարիից, Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայից՝ հայագիտության եւ հումանիտար բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար Վլադիմիր Բարխուդարյանի ընթերցմամբ:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԹԵՔԵՅԱՆԱԿԱՆ

«Գնահատված լինելու զգացումը նաեւ պատասխանատվության առիթ է»

Արագածոտնի մարզում Սեդա Հովհաննիսյանը երկրորդն է, որ ստանում է վաստակավոր ուսուցչի կոչում, իսկ հայրենի գյուղում առաջինն է: Կարբի գյուղի բնակիչների համար այս հանգամանքը հպարտության հիմնական առիթ է դարձել: Աշխարհագրության ուսուցչուհի Սեդա Հովհաննիսյանն էլ, իհարկե, հպարտ է, սակայն կարեւորն իր աշակերտների հաջողություններն է համարում եւ առաջին հերթին պատմում է, թե ինչպես են նրանք տարիներ շարունակ ոչ միայն ամենաբարձր միավորները ստացել ընդունելության քննություններից, այլեւ շատերը գյուղ են վերադարձել աշխարհագրության ուսուցչի որակավորմամբ: «Միշտ երազել եմ պաշտոնյա դառնալ եւ վաստակավորի կոչում հանձնել իմ դասղեկին՝ Լենա Մուսայելյանին: Սակայն ինքս ուսուցիչ դարձա եւ 32 տարվա աշխատանքից հետո ստացա վաստակավոր ուսուցչի կոչումը: Սա, իհարկե, ուրախալի է, միեւնույն ժամանակ անչափ պատասխանատու», ասում է Սեդա Հովհաննիսյանը:

Ուրախանալու եւ պատասխանատվության առիթ, այս անգամ Կարբի գյուղի Վահան Թեքեյանի անվան դպրոցի բոլոր ուսուցիչներն ունեին: Արդեն 7-րդ տարին Թեքեյան մշակութային միության նախաձեռնությամբ հանրապետության եւ Արցախի 5 դպրոցի աշխատակազմերը ստանում են դրամական աջակցություն: Ամեն տարի Թեքեյան մշակութային միության ամերիկա-կանադական մասնաճյուղը հանգանակած գումարները փոխանցում է հենց այս նպատակով: «Այս աջակցությունը համակարգված բնույթ ունի: Ամեն տարի այս ամիսներին հանրապետության Վահան Թեքեյանի անվան անունը կրող բոլոր դպրոցների ուսուցիչներին դրամական աջակցություն է տրվում: Նպատակն առաջին հերթին նրանց ոգեւորելն է: Ծրագիրն ուղղված է ոչ միայն ուսուցիչներին, այլեւ դպրոցի ողջ աշխատակազմին», ասում է Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանը: Կարբիի Վահան Թեքեյանի անվան դպրոցում սովորում է 720 աշակերտ, միայն այս տարի բացվել է երկու առաջին դասարան՝ 68 աշակերտով: «Մինչեւ այս տարվա վերջը նախատեսում ենք ավարտել դպրոցի վերանորոգումը: Վերակառուցումն իրականացվում է պետական միջոցներով: Կունենանք ոչ միայն վերակառուցված դպրոց, այլեւ լոկալ ջեռուցման կաթսայատուն», ասում է դպրոցի տնօրեն Արսեն Օհանյանը: Շվեցարահայ Թալին Ավագյան-Ուզունյանն այստեղ է եկել նախորդ տարի: «Փոփոխություններն ակնհայտ են», ասում է: «Այս ծրագրի նպատակն է, որպեսզի ուսուցիչները մշտապես նվիրված լինեն իրենց աշխատանքին: Նրանք են նոր սերնդի առաջին կրթողները, նրանց նշանակությունը մեծ է եւ անփոխարինելի», նշում է Թալին Ուզունյանը: «Ամեն տարի թեքեյանցիներն այցելում են մեզ: Սա ոչ միայն բարի ավանդույթ է, այլեւ ուսուցիչների հանդեպ ուշադրության եւ հարգանքի նշան: Ինչպես ոգեւորիչ է, երբ զգում ես, որ գնահատված ես», ասում է դպրոցի եւ գյուղի առայժմ միակ վաստակավոր ուսուցչուհին:

ԱՐԵՒԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հայտնաբերվել են հացի թերակշռման բազմաթիվ դեպքեր

1-ին էջից

Հայտնաբերել ենք բազմաթիվ թերություններ: Կան թերակշռված հացեր, պիտակների վրա բացակայում է հացի իրական քաշը: Շուտով կներկայացնենք համապատասխան հաշվետվություն», ասաց նա:

Բանախոսը նշեց, որ ընթացիկ տարին անասնաբուծության համար բարենպաստ էր, վարակիչ հիվանդություններ եւ անկման դեպքեր չեն արձանագրվել:

«Կան որոշ հիվանդություններ, որոնք էական, մեծ դեր չեն խաղում: Նկատվել է բրածոս կոչվող հիվանդություն ոչխարների մեջ: Վերելք է արել կատաղություն հիվանդությունը շների ու գայլերի մեջ, ինչի պատճառով վնասներ են կրել հատկապես Շիրակի, Լոռվա եւ Գեղարքունիքի մարզերի բնակիչները», ասաց նա:

Անդրադառնալով խոզի մսի կտրուկ թանկացմանը, նա նշեց. «Նախորդ տարի ունեցել ենք խոզի մսի թանկացում: Հայաստանում, երբ որեւէ ապրանքի գինը բարձրանում է՝ մնացածներում նույնպես զգացվում է գնաճ: Խոզի մսի թանկացման միտումը շարունակվում է: Այդ պատճառով խոզի միսը Հայաստան կներկրվի արտասահմանից: Տնտեսվարող սուբյեկտներն արդեն որոշ գործունեություն են իրականացնում եւ հունվարից խոզի միսը կէժանանա»:

Ինչ վերաբերում է աֆրիկյան ժանտախտ հիվանդությանը՝ գարնանից մեր հանրապետությունում հիվանդության դեպքեր չեն գրանցվել, սակայն դա չի նշանակում, թե վիրուս չկա: Բանախոսը նշեց, որ հանրապետության տարբեր հատվածներում, հատկապես անտառային գոտիներում կան հիվանդության բացիլներ, եւ չի բացառվում, որ հետագայում հնարավոր է աֆրիկյան ժանտախտի տարածում:

Ինչո՞ւ են ուշացել ոստիկանները

Երեկ լրագրողների հետ հանդիպեց ՀՀ ոստիկանության պետի տեղակալ, քննչական գլխավոր վարչության պետ, ոստիկանության գեներալ-մայոր **Գագիկ Համբարձումյանը**: Նա ներկայացրեց ընթացիկ տարվա 9 ամիսների ընթացքում ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչության կատարած աշխատանքները, կառուցվածքային փոփոխությունները եւ մի շարք աղմկահարույց քրեական գործերի ընթացքը:

ARMENPRESS

Այնուհետեւ լրագրողների պահանջով պրն Համբարձումյանն անդրադարձավ «Օդնոկլասնիկ» սրճարանի ու դրա հետ կապված սպանությանը, նշելով, որ եթե քննության ընթացքում պարզվի, որ հայտարարություն տվող կնոջ նկարագրած փաստերը չեն համապատասխանի իսկությանը (խոսքը բռնաբարության պնդմանն է վերաբերում), ապա այդ անձը կենթարկվի քրեական պատասխանատվության: Իսկ լրագրողի այն հարցին, թե ինչո՞ւ Արթուր Սահակյանի պահանջից 1,5 ժամ անց են ոստիկանները դեպքի վայր ժամանել, եւ եթե ժամանակին գնային, գուցե եւ զոհ չլիներ, պատասխանեց. «Քննության ընթացքում պարզվում են նոր փաստեր, հայտարարությունները, արդեն իսկ հարցաքննվել են բոլոր միջադեպերին առնչվող անձանց եւ երեք հոգի արդեն կալանքի տակ են գտնվում: Իսկ պատգամավոր Լյովա Խաչատրյանին այս երկու օրը կհարցաքննենք: Իսկ Լեւոն Սարգսյանի («Ալրաղացի Լյով») մասին ոչ-ոք ցուցմունք չի տվել, ուստի նրան չենք հարցաքննել: Ինչ վերաբերում է ոստիկանության ուշացմանը, ցավոք նման իրավիճակներ կարող են տեղի ունենալ, բայց տվյալ դեպքում այդ դժբախտությունը արդեն տեղի էր ունեցել՝ գազանությունը այդ երիտասարդի նկատմամբ իրականացվել էր: Ինչ խոսք, ծառայողական քննությունը բոլոր հարցերին պատասխան կտա ու բոլորն իրենց մեղքի բաժինը կկրեն»:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- **11.00-«Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Լեւոն Զուրաբյանը:**
- **12.00-«Հայացք» մամուլի ակումբի հյուրն է ԱԺ պատգամավոր, «Ժառանգություն» խմբակցության քարտուղար Ստյոպա Սաֆարյանը:**
- **12.00- ՄԱԱ-ում տեղի կունենա քննարկում «Քաղաքական սերնդափոխության միտումները Հայաստանում» թեմայով:**
- **12.00-«Հայացք» ակումբի հյուրն է Ստյոպա Սաֆարյանը:**
- **12.00-«Գոլդեն Թուլիփ» հյուրանոցում տեղի կունենա Վարդան Մամիկոնյանի մենահամերգին նվիրված ասուլիս:**
- **12.30- Մատենադարանում տեղի կունենա «Տաթեւ» հայագիտական տարեգրքի շնորհանդեսը:**
- **14.00-Թեքեյան կենտրոնում Թեքեյան մշակութային միությունը կազմակերպում է գրականագետ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Իռմա Սաֆրազբեկյան-Թումանյանի հոբելյանական միջոցառումը:**
- **13.00-ՀԺԿ գրասենյակում տեղի կունենա «Ազատազրկված տարածքների պաշտպանություն» հասարակական նախաձեռնության կազմակերպած «Կլոր սեղան»-ը:**
- **11.30-Ռուս-հայկական համալսարանում «Հարավային Օսիա. օգոստոսյան տխուր օրերի ժամանակագրությունը» խորագրով լուսանկարների ցուցահանդես:**
- **13.00-«Հայելի» ակումբի հյուրերն են Մանվել Սարգսյանը եւ Երվանդ Բոզոյանը:**
- **16.10-ԱԺ 334 սենյակում տեղի կունենա Շվեյցարիա-Հայաստան խորհրդարանական բարեկամության խմբի համանախագահներ Ուելի Լոյենբերգերի, Դոմինիկ դը Բյումանի եւ Արա Բաբլոյանի համատեղ մամլո ասուլիսը:**
- **18.30-«Գոլդեն Թուլիփ» հյուրանոցում տեղի կունենա ռազմավարական հետազոտությունների Մարշալ կենտրոնի ամենամյա սեմինար-քննարկում՝ «Հնգօրյա պատերազմը Վրաստանում եւ դրա ազդեցությունը տարածաշրջանում» թեմայով:**

Ղարաբաղի ապագայի հանդեպ մոտեցումն անփոփոխ է մնացել

Իր պաշտոնավարման մեկ տարին լրանալու կապակցությամբ ԼՂՀ նախագահ **Բակո Սահակյանը** հարցազրույց է տվել «Ազատ Արցախ» հանրապետական թերթին, որում ամփոփել է մեկամյա աշխատանքի արդյունքները:

Մասնավորապես, ինչպես նշել է Բակո Սահակյանը, անցած մեկ տարվա ընթացքում շոշափելի առաջընթաց է արձանագրվել տնտեսության գրեթե բոլոր ոլորտներում: Ընթացիկ տարվա առաջին կիսամյակի արդյունքներով, ԼՂՀ համախառն ներքին արդյունքը կազմել է 35,3 մլրդ դրամ՝ նախորդ տարվա 28,7 մլրդ դրամի փոխարեն: Դարձյալ համեմատական ցուցանիշներով, ընթացիկ տարվա առաջին կիսամյակում բնակչության դրամական եկամուտները աճել են շուրջ 22,4 տոկոսով:

Աննախադեպ փոփոխություններ են տեղի ունեցել նաեւ պետական բյուջեի ծավալում եւ կառուցվածքում: 2008 թվականի պետբյուջեն իր ծավալներով նախորդ տարվանը գերազանցում է ավելի քան 1,3 անգամ: Հանրապետությունում մեկնարկել եւ մեծ թափով ընթանում են ռազմավարական կարեւորություն ունեցող մի շարք ծրագրեր: Դրանցից են, օրինակ, Խաչենի եւ Մատաղիսի ջրամբարների վերանորոգումը եւ Թրղե գետի ջրերը Սարսանգի ջրամբար տեղափոխելու ուղղությամբ դեռեւս 2006 թվականին սկսված եւ այժմ արդյունավետորեն շարունակվող աշխատանքները: Արդեն իսկ սկսել է գործել «Արցախֆրուտ» ձեռնարկությունը, որի հզորությունները հնարավորություն են տալիս վերամշակելու գյուղմթերքների հսկայական ծավալներ՝ ապահովելով եւ տեղական շուկայի պահանջները, եւ արտադրանքի արտահանումը արտերկիր: Ստեփանակերտում վերագործարկվել են ալրաղացի համալիրը եւ հացի գործարանը:

Միեւնույն ժամանակ, ըստ ԼՂՀ նախագահի, անելիքներ դեռ շատ կան: Չի կարելի բավարար համարել, որ համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքում ագրարային ոլորտին բաժին է ընկնում ընդամենը 9,5 տոկոսը: Չնայած նախորդ տարվա համեմատությամբ այս տարվա առաջին կիսամյակում հանրապետությունում արտաքին առեւտրաշրջանառության ծավալը աճել է, սակայն մտահոգիչ է, որ դա գլխավորապես ներմուծման ծավալների աճի հետեւանք է:

Ներկայումս իրականացվում է բյուջետային գործընթացի առաջին փուլը, որը 2009-2011 թթ. միջնաժամկետ ծախսային ծրագրի մշակումն ու հաստատումն է: Նախագահի հավաստմամբ, հաջորդ տարվա բյուջեն ակնհայտորեն կգերազանցի 2008 թվականինը: Նա առանձնացրել է երկրի զարգացման համար կարեւորություն ունեցող ոլորտները՝ գյուղատնտեսություն, արդյունաբերություն, էներգետիկա, կրթություն ու գիտություն, շինարարություն:

Բակո Սահակյանը ընդունել է «Ազատ Արցախի» արտահայտած այն մտահոգությունը, թե ԼՂՀ-ում նկատելի է կենտրոնի եւ շրջանների զարգացման ակնհայտ անհավասարակշռություն:

«Մեր երկրի եւ նրա տնտեսության ապագան մեծապես կախված է հանրապետության շրջանների, մասնավորապես գյուղական բնակավայրերի զարգացումից: Հաշվի առնելով տարբեր տարածքների առանձնահատկությունները եւ առկա ներուժը, աշխատանքներ են տարվում գյուղերի զարգացման առավել օպտիմալ ուղիների բացահայտման ուղղությամբ: Շրջանների զարգացմանը նոր որակ հաղորդելու համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է գյուղերում զարգացնել ենթակառուցվածքները, ինչը կնպաստի ինչպես գյուղում բնակչության ամրապնդմանը, այնպես էլ մեր հանրապետության համար ռազմավարական կարեւոր նշանակություն ունեցող մի շարք խնդիրների լուծմանը», ասել է նախագահը: Խոսելով շրջանների զարգացման մասին, նա չափազանց կարեւոր է համարել տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությունը: «Մեր պետական կառավարման համակարգում տեղական ինքնակառավարման մարմիններն այսօրվա դրությամբ թույլ օղակներից են, ինչն արտահայտվում է հատկապես վարչական ոլորտում: Բավարար չափով չէ զարգացած կապը ինչպես տեղական, շրջանային եւ հանրապետական մարմինների, այնպես էլ շրջանային կառավարման օղակների միջեւ», շեշտել է Բակո Սահակյանը:

Անդրադառնալով ժողովրդագրության վիճակին, հանրապետության նախագահը չի համաձայնել այն տեսակետին, թե այդ ոլորտում իրավիճակն էապես չի փոխվում՝ սկսած զինադադարի հաստատումից: Նա վկայաբերել է բնական ու մեխանիկական աճը հավաստող տվյալներ: Մասնավորապես, ավելի քան 4 անգամ աճել է ամուսնությունների թիվը, մոտ նույնքան անգամ նվազել են ամուսնալուծությունները:

Բակո Սահակյանը ԼՂՀ-ում ամենախոցելի խավ է համարել ղարաբաղյան պատերազմում զոհվածների, հաշմանդամների եւ անհայտ կորածների ընտանիքները եւ նշել, որ բնակչության այդ շերտի սոցիալական վիճակի բարելավման ուղղությամբ պետությունը շոշափելի քայլեր է անում: Այսպես, պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կազմակերպվում է ԼՂՀ պաշտպանության ժամանակ զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամների եւ հաշմանդամ դարձած անձանց առողջարանային, այդ թվում՝ արտասահմանյան մասնագիտացված առողջարաններում բուժումը: Զոհված զինծառայողների ընտանիքների անդամներին առաջնահերթության կարգով տրամադրվում են հանգստյան տների ուղեգրեր: Այս տարվանից իրականացվում է մեկ այլ՝ Արցախյան պատերազմի 1-ին խմբի հաշմանդամներին ձեռքի կառավարմամբ ավտոմեքենաների հատկացման ծրագիրը: Բացի այդ, պետբյուջեի հաշվին հեռախոսներ են տեղադրվում նրանց բնակարաններում, գազի, ջրամատակարարման ծառայություններից եւ տրանսպորտից օգտվելու, ինչպես նաեւ ջրահեռացման, աղբահանության եւ ռադիոյի բաժանորդային վարձերը վճարելու համար տրամադրվում է ամենամսյա դրամական օգնություն: Օժանդակությունները հետեւողական շարունակություն են ունենալու, հավաստիացրել է նախագահը:

Երկրի ղեկավարը չի շրջանցել նաեւ տարածաշրջանում ստեղծված նոր իրավիճակի թեման: «Հարավային Կովկասում ռազմաքաղաքական իրավիճակն իրոք փոխվել է, եւ այս ամենը հաշվի է առնվում մեր երկրի արտաքին քաղաքականությունը վարելու գործընթացում: Սակայն կան հիմնարար սկզբունքներ, որոնք կմնան անփոփոխ: Դրանք են՝ արտաքին քաղաքականության հավասարակշռվածությունն ու բազմաուղղվածությունը, ղարաբաղա-ադրբեջանական հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը հետամուտ լինելը, բանակցային գործընթացի լիարժեք ձեւաչափի վերականգնումը Արցախի՝ որպես բանակցային լիիրավ կողմի, մասնակցությամբ: Անփոփոխ է մնացել նաեւ մեր մոտեցումը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ապագայի հանդեպ: Արցախի անկախությունն ու անվտանգությունը շահարկումների եւ սակարկությունների ենթակա չեն», ասել է Բակո Սահակյանը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Զբոսաշրջությունը երկրի զարգացման կարեւոր օղակներից է

ՀՄԸՄ խորհրդի անդամները, կենտրոնում՝ տիկին Մարո Թազյանը

Առաջին պլանում ձախից՝ Օնիկ Գանթարճյանը

Մայր հայրենիքի հողերով ու զարգացմամբ մտահոգ «Աղթամար» տուրիստական ընկերակցության տնօրեն եւ գլխավոր տուրօպերատոր **Օնիկ Գանթարճյանը** արդեն 15 տարի զբաղվում է Լիբանանից զբոսաշրջիկներ Հայաստան բերելով: Երեւանում ուսանած լիբանանահայը զբոսաշրջության բիզնեսով զբաղվում է՝ նպատակ ունենալով լիբանանահայերին ավելի մոտիկից ծանոթացնելու մայր հայրենիքին ու նրանց «կապելու» հայրենիքին: Չնայած հաջողվում է այդ նպատակը իրագործել, սակայն դեռ կան որոշակի դժվարություններ, նշեց պրն Օնիկը «**Ազգի**» հետ զրույցում: Մեր խնդրանքով նա պարզաբանեց. «Յուրաքանչյուր շրջապտույտում իմ օգնականների հետ մենք աշխատում ենք 3-4 ամիս՝ եւ Բեյրութում, եւ Երեւանում: Ուրիշ որեւէ կազմակերպության հետ չենք աշխատում եւ ինքնուրույն լուծում ենք մեր հարցերը, որոնք առնչվում են 15-օրյա շրջապտույտին»:

«**Ազգի**» այն հարցին, թե ի՞նչ է փոխվել այս տարիներին, պրն Օնիկն ասաց. «Զբոսաշրջությամբ զբաղվելը ինձ համար հոբբի է, այդ գործում ես պարտական եմ իմ ուսուցչին՝ «Քարավան-տուր» տնօրեն Ռոմեն Կոզմոյանին, որը 2-3 տարի ինձ վստահեց ու աջակցեց, որպեսզի ես մասնագիտանամ այդ բնագավառում եւ ինքնուրույն գործեմ: Այն տարիներին բոլորովին ուրիշ պայմաններ էին, իսկ հիմա շատ բան է փոխվել՝ ավտոբուսները, հյուրանոցները, ճաշարանները, վարվեցողությունը եւ էլի շատ ուրիշ բաներ, որոնք չեմ կարող անգամ համեմատել նախորդ տարիների հետ: Հենց այդ էլ հնարավորություն է տալիս ինձ, որ օրեցօր փոխվող Հայաստանում իմ ծրագրերում նույնպես փոփոխություններ մտցնեմ ու որակյալ գիդերի հետ աշխատեմ»: Մեր շրջապտույտի ընթացքում զբոսաշրջիկները գրեթե 18 ժամ վայելում են այն ամենը, ինչ նախապես փաթեթով նրանց տվել ենք: Մեր տուրերը ակտիվ զբոսաշրջիկների համար են, ամեն րոպեն հաշվարկված է, որ զուր չկորչի: Նկատեցի, որ ճաշարաններն այժմ բավական բարձր մակարդակ ունեն իրենց ներքին հարդարմամբ, սակայն քչերում նկատեցինք մատուցման ձեւի ու մակարդակի որակ»:

Հայաստանի զբոսաշրջության գործակալությունների մասին դրսում տեղյակ չե՞ն, որ ձեր ընկերությանն են դիմում՝ հարցին պատասխանեց. «Այստեղ մի խոր ու նուրբ հարց կա: Այսօր մեզ համար գաղտնիք չէ, որ սփյուռքահայերը որոշ չափով տարբեր մտայնություններ ունեն եւ որոշ հարցերում էլ խոր տարբերություն կա հայաստանցիների ու սփյուռքահայերի միջեւ: Ես երկար ժամանակ Հայաստանում ապրելով, սփյուռքահայ լինելով հանդերձ, այդ բոլորը ի մի բերելով, օգնում եմ նրանց, որ հեշտությամբ ընկալեն Հայաստանի իրականությունը, ու դա նպաստում է, որ նրանք շրջապտույտից գոհ մնալով հաջորդ տարի կրկին ցանկանում են այցելել Հայաստան: Ես շրջապտույտի ծրագրում մեծ տեղ եմ հատկացնում մշակութային միջոցառումներին՝ լինեն դրանք ավտոբուսում, թե անգամ ճաշելիս: Երգում ենք, պարում, կատակում, մինչեւ հայի ոգին մնում է մեզանում ու ամրանում»:

«Հայաստանում զբոսաշրջությունը զարգանո՞ւմ է» հարցին պրն Օնիկը նշեց. «Որոշ չափով այո, «Արմավիա» ընկերության ինքնաթիռները նոր են, սակայն գների առումով զեղչեր չկան ու ես շատ զարմացած եմ, որ այս անգամ 148 տոմս գնեցի եւ ոչ մեկը չզեղչվեց, անգամ խմբի ղեկավարի համար: Որ շատ բան է փոխվել, դա ակնհայտ է, սակայն հարցերի հարցը մնում է էլի զուգարանների խնդիրը, նաեւ հյուրանոցների մոտ անվտանգության ու ոստիկանության աշխատակիցների բացակայությունը, որը հեշտ լուծվող հարց է»: Պրն Օնիկն արդեն հասցրել էր առաջին 100 զբոսաշրջիկներին ճանապարհել ու դիմավորել էր Հայ մարմնամարզական ընդհանուր միության (ՀՄԸՄ) 90-ամյակի առիթով մեկ շաբաթ Հայաստան այցելած 45 բեյրութահայերի՝ «Աղթամար» ընկերության շրջապտույտի ծրագրով:

Պրն Օնիկը հնարավորություն ստեղծեց մասնակցելու հոբելյանական եւ հրաժեշտի ճաշկերույթին ու զրուցելու մեր սփյուռքահայ հայրենակիցների հետ: Առաջին զրուցակիցը շրջապտույտի պատասխանատու տիկին **Մարո Թազյանն** էր, որից տեղեկացանք, որ 90-ամյա ՀՄԸՄ-ն իր գոյության ընթացքում իրականացրել է ազգային, սպորտային, մշակութային բազմաբնույթ ծրագրեր, կրթելով սերունդներին: Նոյեմբերի 22-ին Լիբանանում մեծ շուքով կտոնվի ՀՄԸՄ-ի 90-ամյակը: Երիտասարդ ամուսիններ՝ **Դրո եւ Լիզա Մանդալյանները** առաջին անգամ էին եկել Հայաստան ու ցավում էին, որ այդ մեկ շաբաթը այնպես թռավ, որ չնկատեցին: «Ես 36 տարեկան եմ, ասում էր Դրոն ու շարունակում, հուզված եմ ու անչափ տպավորված ու իմ հոգում մի ցնցում առաջացավ, երբ աչքովս տեսա այն, ինչի մասին կարդացել էի ու միայն լսել: Հայրենիքը մի այլ բան է, շատ եմ ցավում, որ այսքան ուշ եմ վայելում իմ երկրի ամեն մի բարիքը, պատմական ու դարավոր մշակույթը: Հպարտ ենք, որ հայ ենք, այս հողը մեզ աննկարագրելի ուժ տվեց, որը փոխանցելու ենք մեր 2,5 տարեկան որդուն՝ Ժակին»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Վրաստանը՝ ԱՊՀ կազմից դուրս գալու ճանապարհին

Իսկ Բիշքեկում չեն քննարկում Աբխազիայի ու Հարավային Օսիայի ճանաչման հարցը

Վրաստանն այնքան պնդեց ԱՊՀ կազմից դուրս գալու մասին, որ այդ ցանկությանն անդրադարձան առայժմ միայն նախարարական կտրվածքով: Երեկ Բիշքեկում տեղի ունեցած ԱՊՀ արտգործնախարարների նիստում տեխնիկական որոշում է կայացվել դադարեցնելու Վրաստանի անդամակցությունը ԱՊՀ-ին, ինչպես նաեւ դադարեցնելու Աբխազիայում խաղաղության պահպանման կոլեկտիվ ուժերի գործունեությունը:

Սակայն այս որոշումից հետո միայն 2009 թվականի օգոստոսին Վրաստանը կդադարի լինել ԱՊՀ անդամ, քանի որ Վրաստանի անդամակցությունը դադարեցնելու հայտը ներկայացվել է հենց այս տարվա օգոստոսին, որն էլ, իր հերթին, իրականություն կարող է դառնալ միայն մեկ տարուց:

Ընդ որում, ԱՊՀ երկրների ԱԳ նախարարների երեկվա նիստում, ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, ընդգծել են, որ բոլորը շահագրգիռ են Վրաստանի անդամակցության դադարեցման քայլից հետո եւս շարունակելու հարաբերությունները Վրաստանի հետ, ընդ որում, ԱՊՀ դռները փակ չեն Վրաստանի համար: Բացի այդ, ներկա դրությամբ, Վրաստանը հաստատել է ԱՊՀ շրջանակներում համաձայնություններից սեփական մասնակցությունը՝ ելնելով վրաց պետության շահերից:

Ինչ վերաբերում է ԱՊՀ շրջանակներում համագործակցությունը դադարեցնելու եւ մեկ թեկնածուի՝ Ուկրաինայի խնդրին, ապա այդ առնչությամբ Ռուսաստանի արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը հայտարարել է, որ նման հայտարարություն ուկրաինական կողմից չի հնչել:

Իսկ Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչման հարցը, որ շատ ավելի մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում ու սպասումներ կային, ԱՊՀ գործկոմի նախագահ Սերգեյ Լեբեդեւի տեղեկացմամբ, ուղղակի չի ներառվել ԱՊՀ երկրների ԱԳ նախարարների նիստի քննարկվող օրակարգային հարցերում: Լեբեդեւի կարծիքով, այսօր ԱՊՀ երկրների ղեկավարների խորհրդում եւս այդ հարցը չի քննարկվի:

Լեբեդեւը հիշեցրել է, որ ավելի վաղ կայացված որոշմամբ, յուրաքանչյուր երկիր ինքնուրույն կորոշի իր մոտեցումը Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի հարցերին: «Այս առնչությամբ որեւէ կոլեկտիվ որոշում չի կայացվել, եւ իմ տեղեկություններով, չի էլ կայացվի», նշել է Լեբեդեւը:

Իսկ բուն աբխազական հակամարտության շրջանի, այսպես կոչված, բուֆերային գոտուց հանվել են ռուսական զինուժի ներկայացուցիչներն ու, ՌԴ ԱԳՆ պաշտոնական ներկայացուցիչ Անդրեյ Նեստերենկոյի հայտարարությամբ, վերահսկողությունը Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի սահմանների մոտ երեկ հանձնվել է Վրաստանում Եվրոմիության դիտորդական առաքելությանը:

Մինչդեռ վրացական կողմը, ըստ վրացական լրատվամիջոցների հաղորդագրությունների, Մոսկվայից պահանջում է ամբողջապես կատարել զինադադարի համաձայնագրի կետերով ամրագրված դրույթները: Մասնավորապես, ըստ Վրաստանի մոտեցման, ռուսական զինուժը պետք է դուրս բերվի նաեւ Ախալգորիի շրջանից եւ Կոդորի կիրճից այն ենթադրությամբ, թե ռուսական կողմը փորձում է «սահմանը» գծել Ինգուրիի կամրջով եւ Ախալգորիում:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Նարնջագույն» հեղափոխության «անգույն» ծաղիկները. կրկին արտահերթ ընտրություններ, որոնց համար չկան միջոցներ

Ուկրաինական «նարնջագույն» հեղափոխությունը օրեցօր ապացուցում է սեփական անգործունակությունը, մասնավորապես, երկրում անընդմեջ քաղաքական ճգնաժամի վիճակը դարձնելով առօրեական իրականություն: Ուկրաինայի նախագահն իր իտալական այցելության ընթացքում չորեքշաբթի՝ հոկտեմբերի 8-ի երեկոյան սեփական ժողովրդին տեղեկացրեց ստիպված իր որոշման մասին՝ ցրելու Ուկրաինայի խորհրդարանը եւ նշանակելու արտահերթ նոր ընտրություններ, որ կանցկացվեն դեկտեմբերի 7-ին:

Ըստ էության, այս որոշման հիմքում նարնջագույն հեղափոխության հիմնական երկու դերակատարների՝ ներկայիս նախագահ Վիկտոր Յուշչենկոյի եւ այսօրվա վարչապետ Յուլյա Տիմոշենկոյի միջեւ համաձայնություն չկայանալու հանգամանքն է, որով էլ պայմանավորված ուկրաինական խորհրդարանում չկա քաղաքական մեծամասնություն: Վերին ռադան ցրելու որոշման սահմանադրական հիմքը հին կոալիցիայի չվերականգնվելու կամ էլ նորը չստեղծելու իրավիճակն է, որ հնարավորություն է տալիս երկրի նախագահին կատարելու նման քայլ:

Յուշչենկոյի այս որոշմանն անմիջապես արձագանքել է 2004-ի նախագահական ընտրությունների նրա հիմնական հակառակորդ, Տարածաշրջանների կուսակցության առաջնորդ Վիկտոր Յանուկովիչը՝ խորհրդարանը ցրելու որոշումը որակելով որպես ներկայիս իշխանությունների անճարակության վկայություն: Տիմոշենկոյի կողմնակիցները Ուկրաինայի նախագահի որոշումը հակասահմանադրական են համարել, հատկապես որ արտահերթ ընտրություններ անցկացնելու համար ուկրաինական բյուջեում համապատասխան միջոցներ չկան:

Ա. Հ.

Կլուծվի՞ Իրանի միջուկային հարցը խաղաղ ճանապարհով

Իրանական միջուկային էներգետիկայի զարգացման թեման վաղուց դարձել է մեծ տերությունների եւ միջազգային խոշոր կազմակերպությունների քննարկումների առարկա: Հայտնի է, որ Արեւմուտքն ամեն կերպ ձգտում է Իրանին ստիպել հրաժարվելու ուրանի հարստացման աշխատանքներից: Եվ չնայած բազմիցս հնչել են ռազմական ճանապարհով այդ խնդիրը լուծելու հայտարարություններ, այնուամենայնիվ, հանգուցալուծումն, ըստ ամենայնի, կկատարվի խաղաղ ճանապարհով: Դա ունի իր օբյեկտիվ պատճառները: Նախ՝ ԱՄՆ-ի ներկա (եւ ոչ միայն նրա) տնտեսական ահագնացող ճգնաժամը, որը, փաստորեն, զրկել է նրան լայնամասշտաբ ռազմական գործողությունների դիմելու հնարավորությունից, քանի որ նման քայլը կհանգեցնի այդ գերտերության քայքայման հնարավոր խորացմանը, ինչի մասին քաջ գիտակցում են ԱՄՆ-ի վերնախավում: Դրա վկայության մասին է խոսում նաեւ այն հանգամանքը, որ երկրի նախագահի դեմոկրատ թեկնածուն իր նախընտրական քարոզչությունում նկատելի հաջողությամբ օգտագործում է ամերիկյան զորքերն Իրաքից դուրս բերելու հարցը: Առկա է նաեւ ԱՄՆ-ի հանրության բացասական վերաբերմունքը Իրանի դեմ ռազմական գործողությունների դիմելու նախաձեռնությանը, ինչի ապացույցն է վերջերս CBS հեռուստաընկերության եւ The New York Times-ի անցկացրած հարցումը: Այդ հարցմանը մասնակցած 1000 չափահաս ամերիկացիներից 61 տոկոսը կողմ է եղել Թեհրանի հետ առկա տարաձայնությունները դիվանագիտական ճանապարհով լուծելուն, 20 տոկոսի պնդմամբ՝ Իրանն ընդհանրապես սպառնալիք չէ ԱՄՆ-ի համար, եւ միայն 10 տոկոսն է կողմ եղել ռազմական գործողություններ ծավալելուն:

Ի մի բերելով վերը նշվածները, կարելի է ենթադրել, որ Արեւմուտքի եւ Իրանի միջեւ կոնֆլիկտը կընթանա դիվանագիտական ճանապարհով լուծման ուղիով: Այս հարցում շատ է կարեւորվում նաեւ իրանական կողմի համապատասխան քայլեր ձեռնարկելը: Այդ նպատակով ՄԱԳԱՏԷ-ում Իրանի ներկայացուցիչ Ալի Աշխար Սոլթանին հանդես է եկել բավականին ուշագրավ առաջարկով, որ իրանական կողմը պատրաստ է վերանայել ուրանի հարստացման աշխատանքները դադարեցնելու հնարավորությունը, եթե միջազգային հանրությունը երաշխիքներ ներկայացնի Իրան ներմուծելու միջուկային վառելիքի այնքան քանակ, որքան անհրաժեշտ է վերջինիս ատոմային էներգետիկ սուբյեկտների աշխատանքների համար: Հիշեցնենք, որ նման նախաձեռնությամբ 2006-ին արդեն հանդես է եկել ԱՄՆ, Ռուսաստան, Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա, Չինաստան, Գերմանիա վեցյակը, որն առաջարկում էր ապահովել ուրանի անհրաժեշտ քանակությամբ ներմուծում Իրան, եթե վերջինս հրաժարվի երկրի ներսում ուրանի հարստացման աշխատանքներից: 2008-ի հունիսին նմանատիպ առաջարկություն էր արել նաեւ արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության եվրոկոմիսար Խավիեր Սոլանան, բայց փոխադարձ համաձայնություն ձեռք չէր բերվել:

Ըստ երեւույթին այս անգամ եւս դժվար թե կողմերի միջեւ համաձայնությունը կայանա, քանի որ, իրանական կողմի պնդմամբ, նույնիսկ համապատասխան երաշխիքներ ստանալու պարագայում էլ Թեհրանն իր հետեւից պետք է պահպանի երկրի ներսում ուրանի հարստացման հնարավորությունը, ինչը դժվար թե ընդունելի պայման լինի մեծ տերությունների եւ, առաջին հերթին, ԱՄՆ-ի համար:

ԱՐԱՄ Ա. ՍԱՌՈՒԿՅԱՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Ահաբեկչական հարձակում Դիարբեքիր քաղաքում

Սպանվել է 4 ոստիկան, 18-ը՝ վիրավորվել

Հոկտեմբերի 8-ին, մինչ Անկարայում Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովը ձայների բացարձակ մեծամասնությամբ մեկ տարով երկարաձգում էր Հյուսիսային Իրաքում PKK-ի դեմ ռազմական գործողություններ իրականացնելու թուրքական զինված ուժերի լիազորությունները, Դիարբեքիր քաղաքում հարձակման է ենթարկվում ոստիկաններին սպասարկող ավտոբուսը: Հարձակվողները կրակի տակ են առնում մեքենան, որի հետեւանքով սպանվում են վարորդն ու

հինգ ոստիկան, իսկ 18-ը՝ վիրավորվում: Ենթադրվում է, որ հարձակումը կազմակերպել է Քրդստանի աշխատավորական կուսակցությունը՝ PKK-ն:

Ի դեպ, դրա նախորդ օրը Դիարբեքիրի եւ Դիջլեի շրջաններում, կռվի բռնվելով թուրքական զինված ուժերի հետ, PKK-ականները սպանել էին նաեւ երկու զինծառայողի: Եթե դրա վրա գումարենք Աքթուտունի զորամասի 17 զինծառայողներին, ապա սպանվածների թիվը կդառնա 19: Այսինքն, որքան մեծանում է PKK-ին արմատախիլ անելու թուրքական քաղաքացիական եւ զինվորական իշխանությունների վճռականությունը, այնքան մեծանում է զոհերի թիվը: Դա նշանակում է, որ քրդական այս կազմակերպությունը ոչ միայն խուսափի հետապնդումից ու հակահարված տա հատուկ նշանակության զորքերին, այլեւ զորամասի վրա կատարած հարձակումով ստանձնի կռիվների նախաձեռնությունն ու առավելության հասնելու լուրջ հայտ ներկայացնի հոգեբանական պատերազմում: Դա է վկայում Դիարբեքիրի միջադեպը:

Ակնհայտ է, որ կազմալուծման շեմին գտնվող որեւէ կազմակերպություն, ինչպես պնդում են թուրքական իշխանությունները, ո՛չ կկարողանար հարձակում գործել զորամասի վրա, այն էլ սահմանը հարեւան Իրաքից խախտելով, ո՛չ էլ օրը ցերեկով կրակի տակ կառներ ոստիկանության ավտոբուսը Դիարբեքիրի նման մի քաղաքում, որը քրդաբնակության եւ Հյուսիսային Քրդստանի մայրաքաղաք համարվելու պատճառով մշտապես ենթակա է անվտանգության արտակարգ միջոցառումների:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

«Երկու հայ բժիշկ կուրացրել են 15 հազար թուրքի»

Թուրք պատմաբանն այդ մասին գիտի, չունենալով բավարար գիտելիքներ Թուրքիայի Հանրապետության պատմության մասին

Որքան էլ բարենպաստ մթնոլորտ ստեղծվի Հայաստան-Թուրքիա երկխոսության համար, թուրքական որոշ շրջանակներ ոչ մի կերպ չեն հրաժարվում հայկական դավադրության որոնումներից: Այդ շրջանակներում զգալի թիվ են կազմում հայ հասարակությանը հայտնի եւ անհայտ «գիտնականները»: Այսպես կոչված պատմաբան Ջեզմի Յուրթսեւերը հենց այդ գիտնականներից է: Նա քրտնաջան ուսումնասիրություններով «հայտնաբերել է», որ Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին երկու հայ բժիշկ գիտակցաբար կուրացրել են անգլիացիներին գերի ընկած 15 հազար թուրք զինվորներին:

Յուրթսեւերը թուրք զինվորների կուրացումն ապացուցող փաստաթղթեր է հայթայթել նաեւ անգլիական եւ ավստրիական արխիվներից: Նա «այս վայրագությունը ողջ աշխարհին պատմելու» կոչ է արել Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովին, իսկ Անգլիայից եւ Ավստրիայից պահանջել է ներողություն խնդրել:

Յուրթսեւերի այս հայտնագործությունը փորձել է ի լուր աշխարհի տարածել թուրքական «Իլհաս» գործակալությունը, սակայն դրան սեպտեմբերի 30-ին արձագանքեց Նյու Յորքի turkishny.com կայքէջը: Սա նշանակում է, որ այս կայքէջը հայկական «դավադրության» որոնումների առումով պետք է գերազանցի թուրքական կենտրոնական թերթերին, որովհետեւ վերջիններս հարկ չէին համարել անդրադառնալ Յուրթսեւերի հայտնագործությանը:

Ինչ է, ըստ Յուրթսեւերի, տեղի ունեցել: 1917-ի նոյեմբերին Գազայի ճակատամարտում օսմանյան զորքերը ծանր պարտություն են կրել անգլիացիներից, ինչի հետեւանքով 13 հազար թուրք զինվոր սպանվել է, իսկ 12 հազարը գերի ընկել: Հեջազի ռազմաճակատում անգլիացիները, ջախջախելով թուրքերին, գերի են վերցրել 150 հազար զինվորների, որոնց համար Եգիպտոսում ստեղծել են համակենտրոնացման ճամբարներ, որոնց պատասխանատու հայ բժիշկներ Արեն Խորենն ու Լեւոն Սամվելը իբր քիմիական նյութ են խառնել լոգանքի ջրին եւ գիտակցաբար կուրացրել են գերիներից, ոչ ավել եւ ոչ պակաս, 15 հազարին: Երբ կուրացածները, ազատվելով գերությունից, վերադարձել են Անկարա, ապա Ադրիանապոլսի պատգամավորներ Ֆաիքն ու Շերեֆը նրանց անմխիթար վիճակի մասին զեկուցագիր են ներկայացրել Մուստաֆա Քեմալին: Պատմաբան Յուրթսեւերն, իր իսկ խոսքերով, «այդ զեկուցագրին ծանոթացել է Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի 1921-ի մայիսի 27-ի նիստի ցուցանակներում», որոնք պահպանվում են Թուրքական պատմական ընկերության արխիվում:

Ի գիտություն Յուրթսեւերի, ասենք, որ 1921-ին քեմալականների խորհրդարանը կոչվում էր Ազգային մեծ ժողով, որովհետեւ դեռեւս քեմալական Թուրքիան չէր հռչակվել Թուրքիայի Հանրապետություն: Քեմալական խորհրդարանը Թուրքիայի ազգային մեծ ժողով անունը ստացավ 1923-ի հոկտեմբերի 29-ից հետո, երբ երկրում հռչակվեցին հանրապետական կարգեր: Հետեւաբար Յուրթսեւերը հայ բժիշկներով զբաղվելու փոխարեն պետք է զբաղվի Թուրքիայի Հանրապետության պատմությունը սերտելով:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

«Բիթլզի» համախմբող ուժը

«Բիթլզ»-ի գաղափարատուի՝ Ջոն Լեննոնի ծննդյան օրն էր երեկ «Ուրբաթ» ակումբում համախմբել բանախոսներին:

Պուշկինի փողոցում է գործում «BEATLSE» ակումբը: Այն ունի մշտական ու նոր հաճախորդներ: Մարդիկ ակումբ են գալիս լավատեսությամբ ապրող համախոհների միջավայրում գտնվելու եւ տասնամյակներով սիրված խմբի երաժշտությունն ունկնդրելու՝ ամենատարբեր կատարումներով: Ակումբի լինելիությունը հենց այդ նպատակով էլ անհրաժեշտ է համարել Արդահան Տեր-Դավթյանն ու հիմնադրել այն. «Բիթլզի» պրոպագանդումն ի բարին է»:

«Երբ տեսնում ես «Բիթլզ» լսող մեկին, կարող ես մոտենալ՝ վստահությամբ, որ գտել ես հարազատ մարդու. մտածողության, սկզբունքների նույնություն կլինի: Շատերի, օրինակ՝ Աշոտ Էգոյանի հետ հենց այդկերպ մտերմացանք», երեկ «Ուրբաթ» ակումբում պատմեց Փարաջանովի թանգարանի տնօրեն Զավեն Սարգսյանը, որը խմբի այն երկրպագուներից է, որոնք երաժշտության ոլորտում լիվերպուլյան քառյակի ազդեցությունը կրել են եւ խումբ ստեղծել: Նա «Երազողներ» խմբում է եղել, որի գոյությունը խորհրդային գաղափարախոսության տեսանկյունից անթույլատրելի է համարվել, բայց դա ամենեւին չի թուլացրել հետաքրքրությունը «Բիթլզի» երաժշտության ու մտածողության հանդեպ՝ դառնալով կենսակերպ:

«1963-ին առաջին անգամ լսեցի «Բիթլզի» երգերից ու դա հեղափոխություն եղավ ոչ միայն ինձ համար: Նրանց հայտնությունն այդ ազդեցությունն ունեցավ ողջ աշխարհում: Այդուհետեւ նրանց ամեն մի երգը տոն էր ու մինչեւ հիմա էլ 45 տարի է անցել, բայց տոն է ընկալվում», փաստեց Զավեն Սարգսյանը: Խորհրդային տերության ստեղծած արգելքների հաղթահարմանն օգնելու քայլեր էին անում նաեւ բիթլզասեր պաշտոնյաները, ինչպես տեղեկացրեց բանախոսը, Հայաստանի ռադիոտեսկոմի նախագահ Ջոն Կիրակոսյանը 1969 թվականին աջակցել է ռեժիսոր Անատոլի Մոկացյանին «Բիթլզի» մասին ֆիլմ նկարահանելու. «Բայց Ջոն Կիրակոսյանից հետո պաշտոնավարելու եկավ Մավր Դավթյանն ու մոտեցումը կտրուկ փոխվեց, եւ այսօր միայն կտորներ կան հեռուստատեսությունում»:

Բոլոր սերունդների բիթլզասերները անկաշառության, լավատեսության, նյութապաշտությունից հեռու կենսակերպի կողմերն են, որն էլ «մասնում է» նրանց: «Եթե անգամ Մոզամբիկում էլ տեսնես «Բիթլզ» լսող մեկին, ում լեզուն չգիտես, հանգիստ կարող ես բարեկամանալ», երաշխավորեց Նարեկը «Բամբիռ»-ից:

Բանախոսները, որ կատարել ու կատարում են «Բիթլզի» երգերից, դրանք համադրում են դասական երաժշտության հետ. «Դասական երաժշտության նման է՝ չես կարող փոխել, պետք է երգես այնպես, ինչպես կա»:

«Բիթլզ» լսող ես՝ ուրեմն ժպիտն ու դրական էմոցիաները չեն պակասի կյանքիցդ», որպես հավաստում-կոչ ասաց Նարեկը:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Չեխական «Անճխքյուղ» թատրոնը «Սարոյան-100» ծրագրում «Իմ սիրտը լեռներում է» ներկայացմամբ

«ՀայՖեստ» 6-րդ միջազգային թատերական փառատոնի շրջանակներում անցկացվող «Սարոյան-100» փառատոնի ծրագրում ներկայացումներով հանդես կգան Հայաստանի, ԱՄՆ-ի, Չեխիայի, Կանադայի եւ Ռուսաստանի թատերախմբերը, ովքեր կներկայանան ամերիկահայ հանրաճանաչ գրողի ստեղծագործությունների հիման վրա ստեղծված բեմականացումներով:

Երեւանյան փառատոնին հայ հանդիսատեսին Երեւանի պետական կամերային թատրոնում Չեխիայից ժամանած «Չներված թատրոն» կամ «Անճխքյուղ»-ը ներկայացրեց Սարոյանի «Իմ սիրտը լեռներում է» պիեսի բեմականացված տարբերակը: Երեկ Տիկնիկային թատրոնում տեղի ունեցավ հանդիպում թատերախմբի անդամ, հայազգի Անդրան Աբրահամյանի հետ: Երիտասարդ բեմադրիչի խոսքով, Չեխիայում Սարոյանի ստեղծագործությունները հանրաճանաչ են ու անգլերենից թարգմանվել են չեխերեն: Դրանցից 15 անուն Աբրահամյանը Հայաստան է բերել: Իսկ վերոնշյալ ստեղծագործությունը թարգմանված չի եղել:

«Ինձ շատ է դուր գալիս հատկապես «Իմ սիրտը լեռներում է» գործը, որ թարգմանել եմ չեխերեն: Այնուհետեւ փորձեցի այն բեմադրել չեխ դերասանների հետ: Առաջին անգամ պիեսը Չեխիայում ներկայացվել է անցյալ տարի հունվարին եւ արժանացել լավ ընդունելության: Հույս ունեմ հայ հանդիսատեսին նույնպես մեր խաղը դուր կգա», ասաց նա:

Ի դեպ, դերասանները չեխեր են: «Անճխքյուղը» անկախ թատրոն է, որը նպատակ ունի բեմադրելու ժամանակակից ստեղծագործություններ: Ա. Աբրահամյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ Չեխիայում հայկական թատրոն չկա, սակայն չեխական թատրոնները շատ են բեմադրում սարոյանական պիեսները:

Տիկնիկային թատրոնում տեղի ունեցավ նաեւ ոչ պաշտոնական հանդիպում բեմադրիչների, դերասանների, նաեւ սարոյանագետների մասնակցությամբ, որը կրում էր «Սարոյանը եւ թատրոնը» խորագիրը: Հանդիպման նպատակն էր բացահայտել Սարոյանի պիեսների առանձնահատկությունները, օտարազգիների կողմից դրանք բեմականացնելու փորձերը:

Հոկտեմբերի 10-11-ը կանցկացվի Դ. Հինթոնի պարային ֆիլմերի հետահայաց ցուցադրություն

«ՀայՖեստ» 6-րդ միջազգային թատերական փառատոնի ղեկավարությունը եւ Հայաստանի ազգային պատկերասրահը փառատոնի շրջանակներում համատեղ իրականացնում են կինոծրագիր՝ «Պարային ֆիլմերի համագործակցություն» խորագրով, որի ընթացքում «Մոսկվա» կինոթատրոնում հոկտեմբերի 10-11-ը կանցկացվի հանրահայտ ռեժիսոր Դավիթ Հինթոնի ֆիլմերի հետահայաց ցուցադրություն: Երեկ հրավիրված ասուլիսում Ազգային պատկերասրահի կինոծրագրերի պատասխանատու Մելիք Կարապետյանը նշեց, որ արդեն 2-րդ տարին է՝ համագործակցում են «ՀայՖեստ» փառատոնի հետ, որի արդյունքում երեւանյան հանդիսատեսը հնարավորություն է ունենում դիտելու արտասահմանցի նշանավոր ռեժիսորների ժանրային ֆիլմերը:

«Իմ ծանոթությունը Հայաստանի հետ եղել է Փարաջանովի ֆիլմերի միջոցով, այնուհետեւ ռեժիսոր Ալլա Կովգանի շնորհիվ ծանոթացա նաեւ Փելեշյանի գործերին: Այժմ Հայաստանում եմ, փորձում եմ հնարավորինս ծանոթանալ հայկական թատրոնին ու արվեստին, եւ շատ ուրախ եմ, որ իմ գործերն այսօր հասու են նաեւ հայ հանդիսատեսին», նշեց Հինթոնը:

Ներկայացվելիք ֆիլմերից մեկն անցյալ տարի Մոզամբիկում Ա. Կովգանի հետ համատեղ նկարահանված «Նորա» պարային ժապավենն է, որը պատմում է աֆրիկացի հայտնի պարուհու մասին: Ֆիլմի պրեմիերան տեղի է ունեցել հոկտեմբերի 4-ին Միացյալ Նահանգներում, իսկ երեւանյան ցուցադրումից հետո այն կհյուրընկալվի նաեւ Մոսկվայի կինոթատրոններում: Կցուցադրվեն նաեւ «Թռչունները», «Տարօրինակ ձուկը» ֆիլմերը:

Այդ օրերին Ազգային պատկերասրահում կանցկացվի նաեւ սեմինար՝ պարային ֆիլմերի ժանրերի վերաբերյալ:

Նշենք, որ Հինթոնը պարային ֆիլմերի ժանրում հանրահայտ ռեժիսորներից է եւ համարվում է աշխարհում պարային ֆիլմերի ակադեմիայի հիմնադիրը: Նրա հայտնի գործերից են նաեւ «Հղվածը», «Մոնոքրոմ մարդու մահացած երազները» եւ այլ գործեր: Նա մի շարք փառատոնների դափնեկիր է, աշխատել է «DV8», «Ուենդի Հաուսբոն», «Ռասսել Մալիֆանտ» հայտնի թատերական խմբերի հետ:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԿՈՐՈՒՍՏ

Մանուկ Ղուլյանի հիշատակին

... Տխուր լուրը կտրեց, անցավ Ատլանտյան օվկիանոսը եւ հասավ մեզ՝ հեռավոր Արգենտինայում իր մահկանացուն է կնքել մեր ժողովրդի տաղանդավոր զավակներից մեկը՝ նկարիչ Մանուկ Ղուլյանը: Հայ հոգեւոր անդաստանը, հայ արվեստի ասպարեզը, հազար ափսոս, զրկվեց եւս մեկ տաղանդավոր ու վաստակաշատ արվեստագետից:

Մանուկ Ղուլյանը ծնվել է 1928-ին եւ իր կյանքն ապրել օտար երկրում, օտար երկնքի տակ: Եվ մեկ օր նկարիչը վճռում է թողնել Արգենտինան եւ տեղափոխվել Հայաստան, դառնալ Հայաստանի ու Երեւանի բնակիչ: Եվ եկավ: Իր հետ բերեց իր նկարները եւ իր նկարների աշխարհը՝ նուրբ, բանաստեղծական, մշակված ու հագեցած նկարչական տարածություն, հրաշալի ու ինքնատիպ կտավների արհեստավարժ կատարյալ կառուցվածքով, հետաքրքրական հորինվածքներով եւ գունային ու տոնային հարուստ լուծումներով աչքի ընկնող նկարաշարեր, որոնց մեջ օժտված արվեստագետի իր անհատականությունն առանձնահատուկ արտահայտչականություն ուներ: Մանուկ Ղուլյանը գրագետ, կարդացած ու զարգացած անձնավորություն էր, նաեւ գրի ու գրականության մարդ: Եվ մտավորական էր այդ բառի ոգեւոր, բարձր իմաստով:

Հայրենիքի հանդեպ իր երազանքն ուներ, որ խոնարհությամբ բերել, դրել էր իր հայրենիքի շեմին: Բայց այստեղ նրան դժվար կյանք էր սպասում. ուրիշ երկիր էր, ուրիշ իրականություն, ուրիշ մարդիկ էին՝ սովետական ու սովետահայ, եւ ուրիշ կրքեր էին տիրում կյանքի բոլոր ասպարեզներում: Եվ, իհարկե, նաեւ հայ կերպարվեստի մեջ: Մաքուր ու բարձր զգացականություն ունեցող, հոգին ազատ մարդկանց համար տեղ չկար այստեղ, կամ որ նույնն է՝ շատ քիչ տեղ կար... Եվ նկարիչը, ճարահատյալ հեռացավ Հայաստանից ու վերադարձավ Արգենտինա: Եվ թեպետ տասնյակ կտավներ թողեց Հայաստանում՝ նվիրել էր թանգարաններին, իր ընկերներին ու արվեստասեր մարդկանց, այնուամենայնիվ, իր վերադարձից հետո տաղանդավոր մարդու նրա անունը ջնջվեց սովետահայ մամուլի էջերից, սովետահայ պանծալի արվեստաբանների գրություններից, պարզապես վերացավ նրա անունը:

Թեպետ այդպես եղավ, նկարիչը, միեւնույն է, անաղարտ պահեց իր հոգին, մնաց ինքն իրեն հավատարիմ, միշտ մնաց իր վայել բարձրության վրա. երկու տարի առաջ եկավ Հայաստան, շատ գեղեցիկ ցուցահանդես բացեց «Ակադեմիա» պատկերասրահում, կարոտով շրջեց Հայաստանում, նորից նկարներ նվիրեց Հայաստանին, իր ընկերներին ու բարեկամներին: Այսօր հայ արվեստասերը Մանուկ Ղուլյանի կտավները կարող է տեսնել Հայաստանի ազգային պատկերասրահում, Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի «Խրիմյան» թանգարանում եւ Հայաստանի այլ թանգարաններում ու մշակութային կենտրոններում:

Պատվավոր եւ մնայուն տեղ ունի Մանուկ Ղուլյանը հայ արվեստում: Եվ այդ տեղը նրան վերապահել են ոչ թե նրա մասին գրող ու չգրող մարդիկ, այլ միայն ու միայն իր բարձր արվեստը, իր ինքնատիպ ու գեղեցիկ նկարչությունը, որ հայ արդի կերպարվեստի անկապտելի հարստությունն է, նրա անտրոհելի մասը: Մանուկ Ղուլյանն իր հեռացումով միայն վավերացնում է դա:

ՅՈՒՐԻ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Ժան-Մարի Գյուստավ Լեկլեզիոն Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր

Գրականության ոլորտում այս տարի Նոբելյան մրցանակի է արժանացել 68-ամյա ֆրանսիացի գրող, Ժան-Մարի Գյուստավ Լեկլեզիոն, որի գրականության մասին Նոբելյան մրցանակ շնորհող հանձնաժողովն ասել է. «Այն նոր ուղղությունների, պոետիկ արկածների, զգայական հիացումների գրականություն է եւ մարդուն ուսումնասիրելու միջոց՝ իշխող քաղաքակրթության սահմաններից դուրս»:

Լեկլեզիոն ճանաչում է ձեռք բերել 1963-ին «Արձանագրություն» գրքով, որը նույնպես ժամանակին արժանացել է գրական մրցանակի:

Մրցանակի հանձնումը տեղի կունենա այսօր՝ Ստոկհոլմում: Գրողին կշնորհվի ոսկե մեդալ, դիպլոմ եւ դրամական պարգեւ՝ 1,02 մլն եվրոյի չափով:

Ն. Պ.

ՍԱՐՈՅԱՆԻ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

«Նադիա» պիեսը՝ մրցանակակիր

Վիլյամ Սարոյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված հանդիսությունների շրջանակներում «Հայկական դրամատիկական արվեստների դաշնությունը» (ՀԴԱԴ) օգոստոսի 25-27-ը Հոլիվուդի փոքրիկ Հայաստան ավանի «Ֆաունթին» թատրոնում բեմական ընթերցումներ է կազմակերպել, որի ընթացքում լեփ-լեցուն դահլիճի հանդիսատեսներին է ներկայացվել թատերական պիեսների մրցանակաբաշխության եզրափակիչ փուլ հասած 3 պիեսներ՝ Քրիստեն Լազարյանի «Մարդկություն եւ քնքշությունը», Մաթյու Յըլդզյանի «Աղոթողներն ու մեռածները» եւ Լիլի Թոմասյանի «Նադիան»:

Այս առթիվ խմբագրությանը հասցեագրված մամլո հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ առաջինը չորրորդ սերնդի մի կնոջ՝ Օլիվիայի պատմությունն է, որն իր շրջապատի մարդկանց վրա ունեցած դրամատիկական ազդեցության հետեւանքով փորձում է ծանոթանալ իր ընտանիքի պատմության հետ: Երկրորդը Սարոյանի կյանքի, ստեղծագործությունների եւ սերերի հրաշալի պատումն է, իսկ երրորդը՝ իրաքահայ մի ընտանիքի պատմությունը պատերազմի թոհուբոհում: Վերջինս մրցանակաբաշխության առաջին տեղն է գրավել արժանանալով 10 հազար դոլարի պարգեւին:

Պատվավոր ժյուրիի կազմում են եղել Մակ Ուելմանը (Օբի մրցանակի դափնեկիր), Լեսլի Այվազյանը (ճանաչված դրամատուրգ) եւ Դեբորա Սալցերը (դրամատուրգների ծրագրի հիմնադիր): Իսկ դերասանների թվում՝ Կարեն Կոնդազյանը, Մարի Ափիկը, Քեն Դավթյանը, Մագդա Հարութը, Քեթի Բոլանդը, Անուշ Նվարդը, Լյուդվիգ Մանուկյանը, Գրեգորի Զարյանը, Անահիտ Շահիրկը եւ Մարթի Փափազյանը: Ռեժիսորական աշխատանքները փայլուն կատարել են Դեբրա Դըլիգոն («Մարդկություն եւ քնքշություն»), Մայքլ Արաբյանը («Աղոթողներն ու մեռածները») եւ Մարտին Բեդոյանը («Նադիա»):

Դեբրա Դըլիգոն 25 տարվա փորձառությամբ թատրոնի եւ կինոյի դերասան է, ինչպես նաեւ դրամատուրգ, պարուսույց եւ ռեժիսոր: Մայքլ Արաբյանը գրող, դերասան, պրոդյուսեր եւ ռեժիսոր է, որը 50-ից ավելի մրցանակների է արժանացել, իսկ Մարտին Բեդոյանը հիմնադիրն ու գեղարվեստական ղեկավարն է լոս-անջելեսյան «Սիգիջի» թատերական խմբի:

«Թատերական ընթերցումների ծրագիրը հիմնվեց նոր դրամատուրգներ հայտնաբերելու եւ նրանց ձայնը լսելի դարձնելու նպատակով: Նաեւ համագործակցելու պրոֆեսիոնալ դերասանների եւ ռեժիսորների հետ եւ արվեստագետների համայնք ստեղծելու նպատակով», ասել է այս առթիվ ՀԴԱԴ-ի հոգաբարձուների վարչության անդամ եւ ընթերցումների ծրագրի պրոդյուսեր Անահիտ Շահիրկը:

Հ. Օ.

«Միկան» ուժեղ կազմով կներկայանա Եվրոպայի առաջնությանը

Նոյեմբերի 18-ին Հունաստանի Կալիթեա քաղաքում կմեկնարկի շախմատի Եվրոպայի ակումբային առաջնությունը: Տղամարդկանց մրցաշարում, որն անցկացվում է արդեն 24-րդ անգամ, Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը կվիճարկեն 62 թիմեր: Կանանց Եվրոպայի 13-րդ առաջնության դափնիների համար մրցավեճի կբռնվեն 18 թիմեր:

Տղամարդկանց մրցաշարում Հայաստանը կներկայացնեն երեք թիմեր՝ երկրի չեմպիոն «Միկան», «Բանկերի արքան» եւ ՖԻՄԱ-ն: Տղամարդկանց «Միկա» թիմը, որ հովանավորում է հայտնի գործարար Միքայել Բաղդասարովը, կարճ կենսագրություն ունի, սակայն հասցրել է նվաճել հանրապետության չեմպիոնի տիտղոսը եւ համարվում է Եվրոպայի առաջնության դափնիների գլխավոր հավակնորդներից մեկը: Ինչպես եւ կանանց «Միկա» թիմը, տղամարդկանց թիմի կազմն էլ ուժեղացվել է ի հաշիվ այլ երկրներից հրավիրված շախմատիստների: Թիմը գլխավորում է Հայաստանի շախմատիստների առաջատար Լեւոն Արոնյանը: Նա ժամանակին հանդես էր գալիս Ռուսաստանի «Տոմսկ-400» թիմում՝ նվաճելով ՌԴ եւ Եվրոպայի ակումբային չեմպիոնի տիտղոսները: 2-րդ խաղատախտակին խաղալու համար թիմ է հրավիրվել նորվեգացի 17-ամյա շախմատիստ Մագնուս Կառլսենը: 3-րդ խաղատախտակը կներկայացնի մեկ այլ լեգեոնական՝ Իսրայելը ներկայացնող Բորիս Գելֆանդը: 4-րդ խաղատախտակին կխաղա Գաբրիել Սարգսյանը: «Միկայի» կազմում կխաղան նաեւ վրաց շախմատիստ Բաադուր Ջոբավան եւ հայ գրոսմայստերներ Տիգրան Պետրոսյանն ու Արման Փաշիկյանը:

«Բանկերի արքան» կգլխավորի միջազգային գրոսմայստեր, մեր ամենափորձառու շախմատիստ Ռաֆայել Վահանյանը: 2-րդ խաղատախտակը կներկայացնի մեկ այլ փորձառու շախմատիստ՝ Սմբատ Լպուտյանը: Միակ լեգեոնականը Վրաստանում բնակվող Դավիթ Հարությունյանն է, որն այդ երկրի հավաքականի կազմում մասնակցելու է Դրեզդենում կայանալիք շախմատային օլիմպիադային: Նա հանդես կգա 3-րդ խաղատախտակի վրա: «Բանկային արքայի» կազմում են նաեւ միջազգային մրցաշարերի մեծ փորձ ունեցող Արտաշես Մինասյանն ու Աշոտ Անաստասյանը, ինչպես նաեւ նրանց ավելի երիտասարդ թիմակիցներ Տիգրան Քոթանջյանը, Արթուր Չիբուխչյանն ու Աշոտ Ավետիսյանը:

ՖԻՄԱ-ն հիմնականում կներկայացնեն երիտասարդները, բացառությամբ փորձառու Գագիկ Հակոբյանի եւ Հովիկ Խալիկյանի: Թիմը կգլխավորի գրոսմայստեր Զավեն Անդրեասյանը: Նրա խաղընկերները կլինեն Ավետիք Գրիգորյանը, Հրանտ Մելքումյանը, Սամվել Տեր-Սահակյանը, Արման Հայրապետյանը եւ Յուրի Համբարձումյանը:

Հայաստանի փորձառու գրոսմայստերներից մեկը՝ Վլադիմիր Հակոբյանն այս անգամ հանդես կգա իսպանական «Լինեքս Մեջիկի» կազմում, որը կրում է Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը: Անցյալ տարի Հակոբյանը Ռուսաստանի «Ուրալի» կազմում դարձել էր բրոնզե մրցանակակիր, իսկ «Լինեքս Մեջիկում» Եվրոպայի չեմպիոն էր հռչակվել Գաբրիել Սարգսյանը: Հիշեցնենք նաեւ, որ նախորդ առաջնությունում տղամարդկանց մրցաշարում Հայաստանը ներկայացնում էր «Բանկային արքան», որը 56 թիմերի մեջ զբաղեցրել էր 11-րդ տեղը: Սարաեւոյի «Բոսնա» թիմում 2-րդ խաղատախտակի վրա կխաղա Սլովակիայում բնակվող Սերգեյ Մովսիսյանը: Իսկ թիմը գլխավորում է ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մորոզեւիչը: Հունական «Սալոնիկ» թիմի կազմում էլ 4-րդ խաղատախտակին հայտավորված է հայազգի Դավիթ Ջաքարյանը:

Ինչ խոսք, «Լինեքս Մեջիկը» կձգտի պահպանել չեմպիոնի տիտղոսը: Թիմն այս տարի էլ բավական ուժեղ կազմ ունի: Առաջին խաղատախտակի վրա հանդես կգա անգլիացի Մայքլ Ադամսը: Բացի նրանից ու Վլադիմիր Հակոբյանից, չեմպիոնի կազմում պայքարի մեջ կմտնեն նաեւ Ռուսլան Պոնոմարյովը, Իվան Չեպարինովը, Ֆաբիանո Կարուանան, Մանուել Պերեսը եւ Իվան Կաբեզասը:

Կանանց մրցաշարում Հայաստանը կներկայացնի «Միկան», որը 2006-ին նվաճել է Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը, իսկ անցյալ տարի դարձել է բրոնզե մրցանակակիր: Նախորդ տարիների համեմատ թիմի կազմում միայն մեկ փոփոխություն է կատարվել: «Միկայում» խաղալու հրավեր է ստացել ուկրաինացի շախմատիստուհի Կատերինա Լահնոն, որը հայտավորված է 3-րդ խաղատախտակի վրա: Մյուսները թիմի հնաբնակներն են: Առաջին խաղատախտակին կխաղա աշխարհի նախկին չեմպիոնուհի Մայա Չիբուրդանիձեն, երկրորդի վրա հանդես կգա Էլինա Դանիելյանը: Լիլիթ Մկրտչյանը խաղալու է 4-րդ խաղատախտակին: Որպես պահեստային է նշված Նինո Խուրցիձեն:

2007-ի Եվրոպայի առաջնության բրոնզե մրցանակակիր «Միկա» թիմը

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Աբրահամ-Ռայթ մենամարտը թերեւս կայանա

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, IBF-ի վարկածով միջին քաշում աշխարհի չեմպիոն Արթուր Աբրահամի ներկայացուցիչները բանակցում էին առաջին միջին քաշում աշխարհի նախկին բացարձակ չեմպիոն Ռոնալդ Վինկի Ռայթի հետ մենամարտելու հարցի շուրջը: Վերջինս 2009-ի հունվարի 24-ին մասնակցելու է HBO հեռուստաալիքով ցուցադրվելիք բռնցքամարտի շոու երեկոյին: Հեռուստաալիքի ղեկավարության պահանջով Ռայթն այդ երեկոյի ընթացքում պետք է մենամարտի Արթուր Աբրահամի հետ:

Սակայն նշված մենամարտի անցկացմանը հնարավոր է խանգարեն մի շարք հանգամանքներ: Դրանցից առաջինն այն է, որ Արթուր Աբրահամի եւ Ռաուլ Մարկեսի մենամարտը հայ բռնցքամարտիկի հիվանդության պատճառով հետաձգվել է եւ կայանալու է նոյեմբերի 8-ին: Բացի այդ էլ, Արթուրը վաղուց է երազում միավորել աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսները եւ մտադիր է հաջորդ տարվա սկզբին մենամարտել WBC-ի եւ WBO-ի վարկածներով միջին քաշում չեմպիոնական գոտիների տեր Կելի Պավլիկի հետ: Ճիշտ է, վերջինս էլ ծրագրում է նույն ժամկետներում հանդիպել Ջո Կալզագեի եւ Ռոյ Ջոնսի մենամարտի հաղթողի հետ: Այդ մենամարտերը նախատեսված են հաջորդ տարվա սկզբին:

Ամեն դեպքում Աբրահամ-Ռայթ հնարավոր մենամարտը մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում: Ռոնալդ Ռայթը ծնվել եւ մեծացել է Վաշինգտոնում: Նա ներկայում 37 տարեկան է: Բռնցքամարտով սկսել է զբաղվել 16 տարեկանից, իսկ մինչ այդ ամերիկացի շատ պատանիների նման նա էլ հրապուրվել է ֆուտբոլով ու բասկետբոլով՝ այդ մարզաձեւերում հասնելով որոշակի հաջողության:

Սիրողական բռնցքամարտում անցկացնելով ընդամենը 69 մենամարտ, որից 65-ում հաղթող էր ճանաչվել, Ռայթը 19 տարեկանում ընդգրկվեց պրոֆեսիոնալների շարքերը: Պրոֆեսիոնալ ռինգում նա իր առաջին մենամարտն անցկացրել է 1990-ի հոկտեմբերի 16-ին՝ հաղթելով Էնթոնի Սալեռնոյին: Հաջորդ երկու տարիներին նա պրոֆեսիոնալ ռինգում եւս 15 հաղթանակ տոնեց, սակայն պրոմոութերները նրան չէին ցանկանում նկատել: Ուստի Ռայթը պայմանագիր կնքեց ֆրանսիացի պրոմոութերի հետ եւ մեկնեց Եվրոպա: Այդ քայլն արդարացրեց իրեն եւ արդեն 1994-ին Ռոնալդն իրավունք ստացավ մրցելու WBA-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Խուլիո Սեզար Վասկեսի հետ: Նա հինգ անգամ հայտնվեց նոկդաունում, սակայն մրցակցին զիջեց միայն միավորներով:

1995-ի մայիսին Ռայթը եւս մեկ հնարավորություն ստացավ վիճարկելու աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը WBO-ի վարկածով չեմպիոնական գոտու տեր Բրոնկո Մակարտի հետ մենամարտում: Ռայթը դժվարին, բայց արժանի հաղթանակ տարավ: Սակայն չեմպիոնական գոտին երկար չմնաց Ռայթի մոտ: 1998-ի օգոստոսին նա տիտղոսը զիջեց կոլումբիացի Գարի Սայմոնին: Սակայն հետագայում նա իրեն վերադարձրեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը, որը մի քանի անգամ հաջողությամբ պաշտպանեց:

Ռայթի երազանքն աշխարհի բացարձակ չեմպիոնի տիտղոսի նվաճումն էր: Այդ պայքարում նրա մրցակիցը հանրահայտ Շեյն Մոզլին էր, որին շատերը համարում էին մենամարտի հաղթողի գլխավոր հավակնորդը: Սակայն Ռայթին հաջողվեց «ծնկի բերել» Մոզլիին եւ իրականացնել երազանքը: Հետագայում, իհարկե, նա զրկվեց այդ տիտղոսից: Պրոֆեսիոնալ ռինգում Ռայթը 50 մենամարտ է անցկացրել, որից 47-ում հաղթել է (25-ը՝ նոկաուտով):

Պողոսյանն ընդհատեց պարտությունների շարքը

Երեք անընդմեջ պարտություններից հետո Վլադիմիր Պողոսյանը վերջապես հաջողության հասավ Սանկտ Պետերբուրգում անցկացվող շախմատի Չիգորինի հուշամրցաշարում: 6-րդ տուրում հայ շախմատիստը սպիտակներով առավելության հասավ Ալեքսանդր Գանիչեւի նկատմամբ: 6 տուրից հետո Պողոսյանը 3 միավորով 66-րդ տեղում է:

Աղյուսակը 5-ական միավորով գլխավորում են Բորիս Սավչենկոն, Ֆարուխ Ամոնատովը, Վլադիմիր Բելովն ու Սպարտակ Վիսոչինը: Բելովն ու Ամոնատովը միմյանց հետ պարտիան ավարտեցին ոչ-ոքի: Սավչենկոն հաղթեց Սյուգիրովին, Վիսոչինն էլ պարտության մատնեց Տրուշեյլովին:

Կլիչկո-Պովետկին մենամարտը կկայանա Գերմանիայում

Որոշվել է WBO-ի եւ IBF-ի վարկածներով գերծանր քաշային կարգում աշխարհի չեմպիոն Վլադիմիր Կլիչկոյի եւ IBF-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի կոչման պարտադիր հավակնորդ Ալեքսանդր Պովետկինի մենամարտի օրն ու վայրը: Այդ մենամարտը կկայանա դեկտեմբերի 13-ին, Գերմանիայում:

Մենամարտի կազմակերպման համար հայտարարված մրցույթում հաղթող էր ճանաչվել Կլիչկո եղբայրների K2 Promotions պրոմոութերական ընկերությունը: Մրցույթը հայտարարվել էր այն բանից հետո, երբ երկու բռնցքամարտիկների ներկայացուցիչներին չէր հաջողվել համաձայնության գալ մենամարտի անցկացման վայրի եւ ժամկետների հարցում:

K2 ընկերությունը մասնակիցների համար առաջարկել էր բավական բարձր՝ 13 մլն դոլար մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամ: Իսկ ահա Պովետկինի շահերը պաշտպանող Sauerland Event պրոմոութերական ընկերությունը 8 մլն դոլար պարգեւավճար էր խոստացել բռնցքամարտիկներին: IBF-ի գործող կանոնների համաձայն, չեմպիոնը կստանա պարգեւավճարի 75 տոկոսը, ինչը մոտ 10 մլն դոլար է կազմում: Իսկ Պովետկինի պարգեւավճարը կկազմի 3,3 մլն դոլար:

2004-ի Աթենքի օլիմպիադայի չեմպիոն Ալեքսանդր Պովետկինը IBF-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի պարտադիր հավակնորդ է դարձել 2008-ի հունվարին՝ հաղթելով Էդի Չեմբերսին: Իր վերջին մենամարտը նա անցկացրել է հուլիսի 19-ին՝ նոկաուտի ենթարկելով Տաուրաս Սայքսին:

Վլադիմիր Կլիչկոն իր տիտղոսների վերջին պաշտպանությունն իրականացրել է այս տարվա հուլիսի 12-ին: Ուկրաինացին մենամարտեց ամերիկացի Թոնի Թոմփսոնի հետ, որին 11-րդ ռաունդում նոկաուտի ենթարկեց: Կլիչկոն բազմիցս հայտարարել էր, որ պատրաստ է ամեն պահի հանդիպել Պովետկինի հետ՝ նման կերպ արձագանքելով վերջինիս պրոմոութեր Վիլֆրիդ Զաուերլանդի այն պնդմանը, թե իբր ուկրաինացի բռնցքամարտիկը խուսափում է հանդիպումից:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Զեպ Բլատերն ամենաազդեցիկ մարզական գործիչն է

ՖԻՖԱ-ի նախագահ Զեպ Բլատերը գլխավորում է մարզական բնագավառի 25 ամենաազդեցիկ գործիչների ցանկը, որը հրապարակել է ամերիկյան «Բիզնես ուիկ» ամսագիրը: Վերջինս 35 անձանց՝ մարզիկների, ընկերությունների ղեկավարների, լրագրողների եւ գիտնականների, առաջարկել էր հրապարակված 300 ազդեցիկ դեմքերից ընտրել 25 լավագույններին: Հարցման յուրաքանչյուր մասնակից պետք է անվաներ 25 լավագույնների իր տարբերակը: Ընտրություն կատարելիս հաշվի էր առնվում ինչպես անձի ընդհանուր եկամուտը, այնպես էլ նրա գրաված դիրքն ու ազդեցության չափը համաշխարհային սպորտում:

Բլատերից հետո լավագույն եռյակում տեղ են զբաղեցրել ՄՕԿ-ի նախագահ Ժակ Ռոգեն եւ «Ֆորմուլա-1»-ի սեփականատեր Բեռնի Էկլստոունը: Լավագույն տասնյակում նրանց հաջորդում են «Ադիդաս» ֆիրմայի տնօրեն Հերբերտ Հայները, Անգլիայի հավաքականի նախկին ավագ Դեյվիդ Բեքհեմը, «Չելսիի» սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչը, «Մանչեսթր Յունայթեդի» եւ Պորտուգալիայի հավաքականի կիսապաշտպան Քրիստիանու Ռոնալդուն, ՈւԵՖԱ-ի նախագահ Միշել Պլատինին, շվեյցարացի թենիսիստ Ռոջեր Ֆեդերերը եւ աշխարհի առաջնությունների հեռարձակումների վաճառքը, հովանավորչական գործարքներն ամբողջ աշխարհում վերահսկող ճապոնական «Դենց» ընկերության տնօրեն Խարիյուկա Տակախասին:

Իտալիայի վարչապետ եւ «Միլանի» նախագահ Սիլվիո Բեռլուսկոնին այդ ցանկում 11-րդն է: «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի առաջատար Լուիս Հեմիլտոնը զբաղեցնում է 12-րդ տեղը, իսկ այդ մրցումների աշխարհի յոթակի հաղթող Միխայել Շումախերը 15-րդ տեղում է: «Ինտերի» գլխավոր մարզիչ Ժոզե Մոուրինյոն 24-րդն է, իսկ ցուցակը եզրափակում է ռուսաստանցի թենիսիստուհի Մարիա Շարապովան:

Դեռ չծնված, պայմանագիր կնքվեց

Արգենտինացի նախկին հանրահայտ ֆուտբոլիստ Դիեգո Մարադոնայի դուստրը, որ ամուսնացել է Մադրիդի «Ատլետիկոյի» հարձակվող Սերխիո Ագուերոյի հետ, շուտով ծննդաբերելու է: Նրանց առաջնեկը տղա է: Տեղեկանալով այդ մասին, «Ատլետիկոյի» նախագահ Էնրիկե Սերեսոն հայտարարել է, որ նման գեներ ունեցող երեխան ապագայում հռչակավոր ֆուտբոլիստ կդառնա, ուստի մինչ երեխայի լույս աշխարհ գալը մտադիր է պայմանագիր կնքել Մարադոնայի թոռան հետ: Վերջինս ակումբի պատմության մեջ կդառնա ամենաերիտասարդ ձեռքբերումը:

Հայաստանի մրցունակությունը նվազել է 4 կետով

Զարգացման երկրորդ փուլի երկրների հետ մրցակցությունն ավելի է դժվարանում

«2008-2009 մրցունակության համաշխարհային զեկույցի» համաձայն, Հայաստանն իր մրցունակությամբ 97-րդն է աշխարհում՝ 134 երկրների մեջ: Այս մասին երեկ «Նովոստի» գործակալությունում հրավիրված մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց զեկույցը պատրաստած Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի (ՀՏՖ) հայաստանյան գործընկեր, «Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոնի նախագահ **Մանուկ Հերգնյանը**: Այդ ցուցանիշով մեր երկիրը 4 կետով իջել է 2007-2008-ին զեկույցում իր զբաղեցրած 93-րդ տեղից:

Մանուկ Հերգնյանը նշեց, որ մրցունակության ցուցիչը ՀՏՖ-ն որոշում է 110 գործոնների գնահատականներով, որոնք իրենց հերթին խմբավորված են 12 հենասյուներում: Դրանք են՝ հիմնական պայմաններից՝ ինստիտուտները, ենթակառուցվածքները, մակրոտնտեսական կայունությունը, առողջապահությունը և տարրական կրթությունը, արդյունավետության խթաններից՝ բարձրագույն կրթությունը և վերապատրաստումը, ապրանքների շուկայի արդյունավետությունը, աշխատուժի շուկայի արդյունավետությունը, ֆինանսական շուկայի արդյունավետությունը, տեխնոլոգիական պատրաստվածությունը, շուկայի չափը, ինչպես նաև նորարարությունն ու գործարարության կատարելագործվածությունը:

Մրցունակության համաշխարհային զեկույցում վերլուծություններն ու համեմատություններն արվում են՝ առաջին՝ հենվելով երկրների պաշտոնական վիճակագրական և միջազգային կառույցների հրապարակած տվյալների և երկրորդ՝ տնտեսության տարբեր ճյուղերը ներկայացնող ընկերությունների ղեկավարների շրջանում անցկացվող հարցումների տվյալների վրա:

Ինչպես տեղեկացրեց Մանուկ Հերգնյանը, այս տարի Հայաստանը զարգացման առաջին՝ ռեսուրսների վրա հիմնված փուլից տեղափոխվել է երկրորդ՝ արդյունավետության վրա հիմնված զարգացման փուլ: Նրա հավաստմամբ, Հայաստանը դրական տեղաշարժ է արձանագրել, տեղափոխվելով 1 շնչին ընկնող համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ) 2000-3000 դոլար ունեցող երկրների՝ Չինաստանի, Ղազախստանի, Հորդանանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի շարքը: Ավելի բարձր զարգացման դաս անցնելը, հետազոտական կենտրոնի ղեկավարի հավաստմամբ, ավելի է դժվարացնում մրցակցությունը: Այդուհանդերձ, Հայաստանի մրցակցային դիրքը նախորդ տարվա համեմատ նկատելի փոփոխությունների չի ենթարկվել և մնում է ցածր գլոբալ ենթատեքստում:

Ամենաբարձր տեղը Հայաստանը զբաղվում է աշխատուժի շուկայի արդյունավետությամբ՝ 45-րդը, իսկ ամենացածրը գործարար կատարելագործման ցուցանիշն է՝ 120-րդ տեղ: Մակրոտնտեսական կայունացմամբ 83-րդն ենք, նախորդ տարվա 57-րդի համեմատ, ապրանքների շուկայի արդյունավետությամբ 110-րդն ենք, նախորդ տարվա 104-ի փոխարեն և այլն: Որոշ առաջընթաց, նախորդ զեկույցի համեմատ, արձանագրել ենք առողջապահության և տարրական կրթության, բարձրագույն կրթության և վերապատրաստման, ֆինանսական շուկայի արդյունավետության ցուցանիշներով, սակայն ընդհանուր առմամբ այս ցուցանիշներով ետ հետին դիրքեր ունենք:

ԱՊՀ երկրների կտրվածքով Հայաստանին գերազանցում են Ռուսաստանը՝ 51-րդ տեղ, Ղազախստանը՝ 66-րդ տեղ, Ադրբեջանը՝ 69-րդ տեղ, Ուկրաինան՝ 72-րդ տեղ, Վրաստանը՝ 90-րդ տեղ, Մոլդովան՝ 95-րդ տեղ: Մեզանից հետ են մնում Տաջիկստանը՝ 116-րդ տեղ և Ղրղզստանը՝ 122-րդ տեղ:

Մրցունակությամբ առաջատար երեք երկրներն են ԱՄՆ-ն, Շվեյցարիան և Դանիան, որոնց հաջորդում են Շվեդիան, Սինգապուրը, Ֆինլանդիան, Գերմանիան, Հոլանդիան, Ճապոնիան և Կանադան:

Մասնավորեցնելով մակրոտնտեսական կայունության վրա ազդող գործոնները՝ Մանուկ Հերգնյանը որպես այդպիսին թվարկեց բյուջեի այս տարվա 2,8 տոկոս դեֆիցիտը, գնաճը, ավանդների և վարկերի տոկոսների տարբերությունը: Նա նաև նշեց, որ Հայաստանի մրցունակության բարձրացման ուղղությամբ հետազոտական կենտրոնը առաջարկում է համալիր զարգացում երեք ուղղություններով՝ կլաստերների ստեղծում և զարգացում, նորարարական տեխնոլոգիաների ներդրում և տարածաշրջանների զարգացում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ուղղում

«Ազգ» օրաթերթի 2008 թ. հոկտեմբերի 1-ի համարում հրապարակված «ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/46» ծածկագրով մրցույթի հայտարարության տեքստում «Եղվարդ տարածքային ստորաբաժանման վարչական շենքի ջեռուցման համակարգի ընթացիկ նորոգման» արտահայտության փոխարեն կարդալ «Եղվարդ տարածքային ստորաբաժանման վարչական շենքի ջեռուցման համակարգի և սան. հանգույցի ընթացիկ նորոգման» արտահայտությունը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ- 08/62» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության կողմից ներկայացված՝ կապիտալ վերանորոգման աշխատանքների տեխնիկական հսկողության ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 24723006158 հաշվեհամարին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.00-ն:

***

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ- 08/63» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ ոստիկանության կողմից ներկայացված՝ վերելակի վերանորոգման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 24723006158 հաշվեհամարին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 17.00-ն:

«Էկոնոմիկա և Իրավունք» Կենտրոն
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ
ԱՐՏԱՀԵՐԹ ՍԵՄԻՆԱՐ - ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
կազմակերպությունների ղեկավար կազմի համար
- փոփոխությունների ներկայացում,
- բարդ իրավիճակների քննարկում և պարզաբանում,
- հարցերի պատասխաններ

«ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» ԿԵՆՏՐՈՆ
Մ. Բաղրամյան 24դ,
54-24-81, 54-74-81

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
Հրավիրում ենք Ձեզ այցելելու
22-24
Հոկտեմբերի

Կրթություն և Կարիերա
EXPO 2008
9-րդ միջազգային ցուցահանդես

Երևանում "Մոսկվայի Տուն"
Մշակութագործարարական կենտրոն
Երևան, Արգիշտի փ., 7

091 222 004
Бесплатная справочная о выставках в Армении

Organizer:
LOGOS EXPO Center
ՀՀ, Երևան, Կիևյան 16, 7-րդ հարկ
Հեռ.: +374 10 23 5775
22 9813
E-mail: expo@expo.am
URL: www.expo.am

Պաշտոնական աջակցություն՝
ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն

Ամերիկյան դեսպանատունը կազմակերպում է գրասենյակային ու բնակարանային կահույքի, մեքենաների, համակարգիչների և այլ ապրանքների աճուրդային վաճառք, որը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 18-ին և 19-ին** Ծովակալ Իսակով 48/2 հասցեում ժամը 10-19-ը: Ապրանքները կարող եք զննել տեղում, վաճառքին նախորդող ուրբաթ օրը, հոկտեմբերի 17-ին, ժամը 10-19-ը: Զննումն անվճար է:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք այցելել **www.usa.am** էջի հայտարարությունների բաժինը:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի և ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն և N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն, ծանուցվում է ՀՀ Արարատի մարզի Հովտաշատ համայնքի հողի սեփականատեր Կարեն Հովհաննիսյանի՝ ձկնաբուծության նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսից 65,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2008 թ. հոկտեմբերի 15-ին, ժամը 16-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձևավորվել են հետևյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 09.10.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	306.51
EUR	1	ԵՎՐՈ	422.06
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	11.80
GEL	1	Վրաց. լարի	217.08

www.azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 9.10.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում: Արշակունեաց 2: